

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 23 (47-tieji metai) 1987 m. BIRŽELIO - JUNE 4 d.

* LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS *

7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220

* 50 c.

SAVAITINIAI ĮYKIAI

(h.n.)

NUŽUDYTAS LIBANO MINISTERIS PIRMININKAS

Š.m. birželio mėn. 1 d. sprogdus bombai, žuvo Libano ministeris pirmininkas Rashid Karami, 65 metų amžiaus, skrendant malūnsparniu iš savo vasarvietės tarnybon į Beirutą. Sprogstamasai užtaisas buvo idėtas į Karami portfelį. Malūnsparniu skrido 13 asmenų - igula ir ministerio pirmininko patarėjai ir bendradarbiai. Jų tarpe buvo taip pat Libano vidaus reikalų ministeris Abdullah Rassi, kuris buvo sunkiausiai sužeistas ir yra ligoninėje kritiškoje padėtyje. Kiti buvo lengviau sužeisti. Užmestas min. pirmininkas mirė pakeliui į ligoninę. Pilotas sugebėjo su sužalotu malūnsparniu sėkmingai nusileisti ir išvesti greitąją pagalbą. R. Karami, musulmonas ir palankus Sirijai, per pastaruosius 32 metus net 10 kartų buvo ministru pirmininku, ilgiausiai išbuvusiu tose pareigose broližiško vidinio karo teritorijoje Libano valstybėje.

Dar negirdėta Libano Slaptoji Armija apsiskelbė nuzudžiusi Karami. Politiniai stebėtojai betgi mano, kad kažkoks kapitonas Hammond, kuris apie tai pranešė telefonu, melavęs, ir už atentato slepiasi kuri nors didesnė opozicijos grupė, nenorinti viešai prisipažinti įvykdžiusi atentatą. O tokių tarp savęs besipjaunančių grupių (ypač musulmonų ir krikščionių tarpe) Libane yra begalės. Manoma, kad Karami nužudymas, kiek apimusi savitarpi karą Libane, vėl suintensyvins.

IRANE PAGROBTAS BRITŲ DIPLOMATAS

Irano sostinėje Teherane ginkluota gaujelė pagrobė gegužės pabaigoje britų diplomata Edward C h a p l i n'ą. Didžiosios Britanijos vyriausybei griežtai užprotestavus, diplomatas buvo paleistas. Londono politiniai stebėtojai galvoja, kad pagrobimą įvykdė pati Irano vyriausybė, atsikėsdama už prieš kelias dienas Londone policijos suimto Irano vicekonsulą Manchesteryje Ali Q a s s e m i už bandomą išsinešti prekių iš vienos krautuvės. Irano vyriausybė bandė Chaplin'ą apkaltinti nelegalia narkotikų prekyba, tačiau tasai kaltinimas pasirodė esąs melagingas.

KOMUNISTINĖS KINIJOS PASienio KIVIRČAS SU INDIJA

Jau 1962 metais Indijos kariuomenės daliniai buvo trumpai susikovę su Komunistinės Kinijos kariuome-

nės daliniais ties virš tūkstančio kilometrų ilgio pietiniu tų valstybių pasieniu. Teritoriniai nesutarimai tarp tų dviejų valstybių vyksta jau nuo seno, nes Britų apytikriai praves-ta siena 1913-14 metais per kalnynus nuo Bhutan ir Burmos nei Kinija, nei Indija nebuvo patenkintos. Šiuo metu Kinija ir vėl traukia didelius kariuomenės telkinius ties minėtuoju pasieniu. Tą patį daro ir Indija. Tačiau oficialiai abi varžovės tai užgincio, tvirtindamos, kad jokio konflikto nebūsią. Tibetiečiai ir vakariečių reporteriai bei stebėtojai tvirtina, kad tokio karinio sujudimo tose srityse nesą buvę nuo 1962 metų.

KOMUNISTINĖS KUBOS AVIACIJOS GENEROLAS PABEGE Į JAV

Š.m. gegužės 28 dieną mažu lėktuvu atskrido į amerikiečių Key West laivyno bazę Floridoje ir paprašė politinio prieglobsčio Kubos aviacijos generolas Rafael del Pino su žmona ir vaikais. Pino buvo vienas iš artimiausių Fidel Castro bendrininkų ir Kubos karinės aviacijos pionierius. Jis pasisakė nusivylęs Fidel Castro ir jo režimu, nes Kuba vis labiau persekiojanti kiekvieną, kuris aklaui neseka Castro, ir pasidariusi totalitarine policijos valstybe. Tai iki šiol aukščiausias Kubos ginkluotųjų pajėgų karininkas, pabėgęs iš Castro įvestosios prosovietinės diktatūros. 1969 metais kariniu lėktuvu (MIG-17) buvo atskridęs į JAV ir pasiprašęs politinio prieglobsčio Kubos aviacijos leitenantas Eduardo Guerra Jimenez. Po 10 metų tas pats Guerra privertė keleivinį DELTA Air Lines amerikiečių lėktuvą nuskraidinti jį atgal į Havaną.

JAU SUDARYTI SĄRAŠAI SOVIETINIŲ KARO NUSIKALTĖLIŲ

Ukrainiečių organizacijos Kanadoje jau sudarė pradinis sąrašus sovietinių karo nusikaltėlių, kurie slapstosi Kanadoje. Tie sąrašai bus nuolat papildomi naujais vardais, kuriuos suteiks sovietinės žudynės bei smurtą išgyvenę arba apie juos žina liudininkai. Jau surinkta ir nemažas kiekis įrodosios medžiagos. Visa tai bus įteikta Kanados atitinkamoms įstaigoms, kurios rūpinsis Descėnes Komisijos įgyvendinimu.

JAUNAS VOKIETIS PRASKRIDO PRO GELEŽINĘ UŽDANGĄ

Mathias Rust, 19 m. amžiaus V. Vokietijos gyvento-

jas, lengvu lėktuvėliu iš Helsinkio perskrido tariaimai nepaprastai stipriai saugomą Sovietų Estijos ir Sov. Sąjungos sieną. Jis atskrido tiesiai į Maskvą ir kelis kartus apsukęs Kremlį, nusileido Raudonojoje Aikštėje.

Dėl šio incidento jau pašalintas Sovietų gynybos ministeris Sokolov'as ir oro apsaugos viršininkas gen. Koldunov'as.

Mathias Rust bus teisiamas. Šiuo metu jis randasi Maskvos kalėjime.

PASIRAŠYTI KANADOS KONSTITUCIJOS PAKEITIMAI

Pačiom paskutinėm žiniom, laikraštį leidžiant, birželio mėn. 3 d. rytą buvo pranešta iš Ottawos, kad po 19-kos valandų trukusių pasitarimų galų gale vienbalsiai priimti Kanados Konstitucijos pakeitimai. Kol kas nieko nepasakyta apie tų pakeitimų pobūdį ir detales. Kiek žinoma, provincijų premjerai bandė patikslinti teisinį tekstą, kuriame minimas Quebec'o provincijos išskirtinumas. Ką šiuo žodžiu "distinct" norima nusakyti neaišku, bet Quebec'o premjeras R. Bourassa po šių maratoninių pasitarimų pareiškė reporteriams, kad jis esąs labai patenkintas.

Angliškai kalbantieji Quebec'o prov. gyventojai nuogastauja, kad šiuo nutarimu bus užantspauduota visiems laikams ne tik prancūzų kalbos primatas, bet ir bus suteikta galimybė Quebec'o provincinei vyriausybei interpretuoti kai kuriuos Konstitucijos Žmogaus Teisių principus savo nuožiūra. Kitaip tariant, angliškai kalbantieji liktų antraeiliais piliečiais.

Plačiau apie šį svarbų nutarimą bus parašyta sekančiame "NL" numeryje.

PRANEŠA ELTA:

ATREMKIME SOVIETINĘ PROPAGANDĄ

Sovietų Sąjunga nuo 1940 metų Lietuvos okupacijos visais būdais siekia įtvirtinti Lietuvos aneksijos pripažinimą. Tam tikslui ji išnaudoja įvairias kultūrinio apsiėkimo, žmonių bendravimo (People to People), asmeniško apsilankymo ir kitas progas. Pavyzdžiui, Lietuvos meno ansambliai ir pavieniai menininkai yra siunčiami užsienin koncertuoti atskirai ar grupėje su kitais sovietų ansambliais, rengiamos "Lietuvių Dienos", lietuviai skiriami sovietų delegacijų nariais ar net jų vadovais.

"Lietuvių Dienas" rengia Sovietų Sąjungos draugystės su kitais kraštais draugijos. Pernai tokios dienos įvyko Prancūzijoje, Liuksemburge, Belgijoje, kur Maskva skleidė savo propagandą apie Lietuvą ir panaudojo Lietuvos ansamblius pademonstruoti susovietintą lietuvių kultūrą ir Lietuvos susiliejamą su Rusija. Pavyzdžiui, ansamblio "Lietuva" koncerto Paryžiuje programoje buvo net aštuonios rusų dainos ir šokiai, o ansamblio dalyviai, apsirengę rusų tautiniais drabužiais, pašoko kazokų šoki, tarsi, anot pranešimo, norėję nukonkuruoti Mojsiejevo ar Raudonoios armijos ansamblius.

Belgijoje "Lietuvių Dienos" programai atlikti buvo atvežtas "Rasos" ansamblis. Kartu atvyko okupuotos Lietuvos "kultūros ministras" J. Bielinis ir kiti sovietų statybiniai. Juos lydėjo sovietų ambasados Belgijoje, Nikitinas. Oficialios kalbos buvo pasakytos rusiškai ar prancūziškai. Net Lietuvos "kultūros ministras" netarė žodžio lietuviškai.

Kartais sovietams patarnauja jiems palankūs arba nai-

Kantatos KRYŽIŲ IR RŪPINTOJĖLIU LIETUVA premjeros Montrealyje atlikėjai: choras, solistai: Vaclovas VERIKAITIS, Antanas KEBLYS, Slava ŽIEMELYTĖ ir Giedrė ČAPKAUSKIENĖ, orkestras ir nugarų į publiką komp. dirigentas Aleksandras STANKEVIČIUS.

Kantatos premjeros momentas. Diriguoja komp. muz. A. Stankevičius, solistai ir dalis orkestro.

vūs žmonės. Tokiu patarnavimu reikia laikyti šių metų vasario mėnesį Madisone, Wisc., surengtą festivalį (Soviet Friendship Festival), užmezgant ryšius tarp Madisono ir Vilniaus miestų (Sister Cities Program). Šio festivalio metu Lietuva buvo parodyta sovietinėje sviesoje greta kitų sovietų pavergtų tautų. Gegužės mėnesį laukiama Vilniaus vykdomojo komiteto pirmininko (burmistro) apsilankymo.

Vakarų šalys šiuos sovietų apsiėkitumus su užsieniu skatina ir todėl tokie renginiai neišvengiami. Mes turime juos panaudoti Lietuvos tikrajai padėčiai išgarsinti ir sovietų propagandai atremti. Tam tikslui reikia kontaktuoti tokių programų rengėjus, vietos spaudą, radiją bei televiziją ir pateikti jiems tikrą informaciją apie Lietuvą. Atitinkama literatūra turėtų būti dalinama ir tokių renginių lankytojams.

Turime atsiminti, jei mes patys nesirūpinsime skleisti tiesos apie sovietų okupuotą Lietuvą ir atremti sovietų propagandą, niekas kitas už mus to nepadarys.

PRANEŠA PLB:

PAKARTOTA LANKSTINUKO LITHUANIA LAIDA

Nepaprasto pasisekimo susilaukęs lankstinukas apie Lietuvą anglų kalba (per metus išplatinta 30,000 egz.) PLB valdybos išleistas antra laida su mažais papildymais.

PLB švietimo ir tautinio auklėjimo komisijos leidžiama D. TAMULIONYTĖS knyga "Lietuviais norime ir būt" lietuvių - ispanų kalbomis jau yra atiduota į spaustuve.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išlikimą Kanadoje!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 20
Rėmėjo - \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

LSS RINKIMAMS ARTĖJANT

Lietuvių Skautų Sąjungos vadovybės rinkimai vyksta kas treji metai korespondenciniuose suvažiavimuose, kuriuose dalyviai gali pasisakyti įvairiais jiems rūpimais klausimais. Šių metinių rinkimų registracija pasibaigė birželio 1 dieną. Suvažiavimui vadovauja kviestasis prezidentas, kurio pirmininku yra v.s. Valentinas VARNAS, 2307 Lyric Ave., Los Angeles, CA. 90027, tel., (213) 662-2611. Užsiregistruoti galėjo kiekvienas narys-rė, sulaukę 18 metų amžiaus ir susimokėję nario mokesčių už paskutiniuosius 3 metus. Šiuose rinkimuose suvažiavimuose, užsiregistravę dalyviai ne tik renka atitinkamus vadovybės narius-res, bet taipgi turi teisę kelti įvairius klausimus, ką nors atiečiai siūlyti, žodžiu, pasisakyti.

Kai ne laikas, dažnai yra girdima įvairių pasisakymų, reikšmingos kritikos. Bet kai yra proga - šiuo atveju rinkimų suvažiavime - dažnas ne tik nieko nebesako, bet ir dalyvauti neužsiregistruoja. Ypač tai būdinga jauniejiems. O gi po eilės gana ilgų diskusijų anuomet buvo padarytas nutarimas leisti savo vadovybę rinkti visiems LSS nariams-rėms, sulaukusiems 18 metų amžiaus. Anksčiau vadovybę rinkdavo vadovų suvažiavimai. Tai esminis skirtumas jaunimo auklėjimo organizacijoje. Dabar - pagal mokyklinę analogiją - mokiniai išsirenka sau mokytojus. Tai jau didelė privilegija. Ja nesinaudoti būtų tikras nesusiipratimas. Taipgi nesusiipratimas yra galvoti, kad tokie trimetiniai suvažiavimai esą kažkokių "senių" reikalas. Vieną kartą reikia truputį ramiau pagalvoti ir duotomis teisėmis naudotis. Be šito neįmanomas testinimas ir užtat, kai kur vis dar reikia grįžti atgal, atkasi-nėti pensininkų anizias vadovus-ves, kad veikla nesustotų. Kai kur ir jauniems nėra lengva prisiminti pro tan-kias senesniųjų rikiuotes, saugančias NepriklausomosLietu-vos standartus, kurie, tiesa, labai gerbtini, bet jų įpras-minimo formos turi būti jau kitokios. Kaip ten bebūtų, jaunesniųjų pasyvumas rinkimų metu yra nepateisinamas, ypač tų, kurie save laiko organizacijos nariais ir šiaip jau pagal pasirinkimą kai kur dalyvuja. Dalyvaukime, pasisakykime, rinkime! C.S.

GERAS PASIRINKIMAS:

• AKADEMINIO SKAUTŲ SAJŪDŽIO STUDIJŲ DIENOS vyks birželio 18-21 d.d., DAINAVOS stovykla-vietėje, Manchester, MI.

Programa žada būti la-bai įdomi ir aktuali.
- Penktadienio rytą - medi-ciniška paskaita, nagrinė-jant kelias aktualias temas ir problemas. Po pietų-paskaita apie Lietuvą ir dabartinius emigrantus i

JAV. Vakaro programą at-likš žinomas žurnalistas iš Cleveland'o- Algis Ru-kšėnas.

- Šeštadienį -prof. Vaškeli-o paskaita "Lietuvių išeivijos literatūros keliai ir kele-liai", o vėliau politinė te-ma: pasikalbėjimai su vie-tiniais lietuviais politikie-riais ir kaip jiems sekasi amerikiečių politikoje.

Po pietų- apie naujo-

sius OSI išradimus JAV, Kanadoje ir Australijoje kalbės adv. Povilas Žumbakis.

Numatyta pakviesti An-taną Kulbį iš Bostono paro-dyti savo susuktas filmas "Partizanai" ir "Sapnas Ge-dimino pilyje".

Meninę programą atliks "Serenada" iš Toronto. Taip

IDCMI JAV LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGOŠ STOVYKLA- SUVAŽIAVIMAS

JAV LJS Sąjungos vasa-ros stovykla bus š.m. bir-želio 7-14 d.d. ir baigsis JAV LJS suvažiavimu bir-želio 13-14 d.d., DAINA-VOS stovyklavietėje, netoli DETROITO, MANCHESTER, MI.

* Birželio 8 d.: Viktoras Nakas, Lietuvių Informaci-jos Centro Washington'o skyriaus vedėjas kalbės a-pie Lietuvos Žmogaus Tei-sių kovotojų rėmimą JAV Kongrese ir vyriausybėje.

6 Birželio 9 d.: prof. dr. Rimvydas Šilbajoris, rašy-tojas skaitys paskaitą (te-ma dar nepaskelbta).

* Birželio 10 d. Dovas Saulys, Illinoiso Universite-to doktorantas ir JAV LJS Krašto Valdybos narys, ap-tars pirmas šešias savaites Sovietų okupacijos Lietuvo-je.

* Birželio 11 d.: Saulius Tomas Kundrotas, neseniai pasitraukęs iš Lietuvos pasakos apie savo gyven-i-mą ir kūrybą.

Dr. Aras Žlioba, JAV LJS Krašto valdybos p-kas, praneš apie naujausius duo-menis, liečiančius Černoby-lių atominės jėgainės katas-trofą.

* Birželio 12 d.: dr.Vikto-ras Stankus, JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto V-bos vicep-kas ir Coalition

P.E.N. REZOLIUCIJA PASMERKIA LIETUVIŲ INTELIGENTIJOS PERSEKIOJIMĄ

Tarptautinis PEN Klubas gegužės mėn. 15 d. beveik vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kurioje tarp kitko pasmer-kiamas lietuvių katalikų inteligentijos okupuoję Lietuvoje persekiojimas. Susilaukė tik trys PEN centrai: Bulgarijos, Rytų Vokietijos ir Kinijos. Pasaulinės rašytojų organiza-cijos kongresas vyko gegužės 11-17 d.d. Lugano mieste, Šveicarijoje. Po ilgos pertraukos šiame kongrese dalyvavo du stebėtojai iš Sovietų Sjungos: Genrikas Borovikas ir žurnalo OGONIOK redaktorius Vitalijus Korotičius. Devyni išeiviai atstovavo estų ir latvių PEN Centrams. Išeivių PEN Centro delegacijoje buvo prof. Algirdas Landsbergis. Seka rezoliucijos tekstas:

KADANGI vengrų policija 1987 m. kovo 4 d. Budapeš-te konfiskavo 350 egz. naujų vengrų savilaidinio žurnalo EGTAJAK KOZOTT (Tarp Kompasų Taškų), ir daugelį rankraščių;

KADANGI šimtai knygų bei rankraščių, ypač istorinė-mis ir religinėmis temomis ir vertimų (Pascal'is, Orwell'as, Solženycinas) buvo konfiskuota 1986 m. gegužės -gruodžio mėnesių bėgyje, prieš Lietuvos katalikų inteli-gentiją nukreiptos akcijos metu, šios tautos 600 m. krikš-cionybės jubiliejaus išvakarėse;

KADANGI lagerio vadovybė neseniai konfiskavo lietu-vių kritiko Viktoro Petkaus išsamų rankraštį apie pasau-lio literatūrą, prie kurio jis triūsė septynerius metus Per-mės 36-1 konclageryje;

KADANGI ukrainiečių poetas Mykola Rudenko neseniai pareikalavo, kad lagerio vadovybė sugąžintų jo konfiskuo-tą rankraštį,

pat bus šokiai, laužas ir dainuojamos dainos.

Visi filisteriai, korporan-tai ir tikrosios narės su šei-momis yra laukiami.

Registraciją priima ir daugiau informacijų tei-kia Antanas ir Aldona Rauchai tel: 312-598-7438. Adresas: 10423 Broadmoor Dr., Palos Hills, IL, USA, 60465.

for Constitutional Justice and Security veikėjas, skai-tys paskaitą "Lietuvių isto-rijos sąmoningas falsifikavi-mas" ypač, II-jo Pasaulinio Karo metu ir kaip reikia kovoti prieš melą.

* Kasdien: prof.dr.Anta-nas Klimas, dirbąs Univer-sity of Rochester, žymus indoeuropiečių kalbotyros specialistas, "Lituanus" re-daktorius, skaitys paskaitas apie lietuvių kalbą.

Muzikinę programą -choro ir "operos" būrelius praves muz.Viktoras Ralys.

Bendra programa - užsi-ėmimų būreliai: Lietuvių kalbos, lietuviško maisto kepimai, gamtos, "radijo valandėlės", juokų ir išdai-gų. Ketvirtadieniais - spor-to diena, o kasdien bus progos pasportuoti ir pasi-maudyti ežere. Kas vakarą vyks laužai, vaidinimai, šokiai, žaidimai, talentų bei Havajų vakarai.

Suvažiavime, birželio 13 d., LJS Krašto Valdyba patieks pranešimą, taip pat ir paskirų miestų valdybos. Bus svarstomos veiklos problemos, vyks diskusijos.

Atvykusieji į aerodromą traukinio ar autobuso stotį bus sutikti.

KVIEČIAMAS VISAS JAUNIMAS IR IŠ KANA-DOS.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI :

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas ar palikimus siųskime Tautos Fondui:
TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH Rd. STONEY CREEK, Ont. L8E 1Z6

TARPTAUTINIS PEN Klubas pakartoja savo chartoje išreikštą nusistatymą, kad niekas neturi teisės atimti iš bet kokio asmens ar bet kokios tautos svarbios jų kultū-rinio palikimo dalies ar apriboti jų ryšius su pasauline literatūra;

PAREIŠKIA, kad knygų ir rankraščių, kaip ir rašytojų negalima įkalinti ar naikinti;

ISREIŠKIA VILTI, kad tokie veiksmai nebepasikartos.

Mūsų manymu, šiame pareiškime trūksta vieno, var-dan dokumentacijos ir teisybės, sakinio ir iš PEN: "prašome grąžinti konfiskuotus raštus(o ne vien tik, kad "ateityje ne-pasikartotų"... Red.).

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS

LIETUVOS KATALIKAI SKELBIA MALDOS DIENAS UŽ ĮKALINTUOSIUS

Lietuvos katalikai paskelbė gegužės 23-31 maldos die-nomis už įkalintuosius kunigus ir kitus sąžinės kalinius bei kviečia užsienio lietuvius ir kitataučius jungtis kartu, kaip praneša Lietuvių Informacijos Centras.

Lietuvių Informacijos Centro duomenimis, bent 36 žinomi lietuviai sąžinės kaliniai šiuo metu atlieka baus-mes sovietų lageriuose, kalėjimuose ar psichiatrinėse ligo-ninėse, už tai, kad bandė įgyvendinti teises, kurios yra sovietų ir tarptautinės teisės garantuojamos. Jų tar-pe trys kunigai: Jonas-Kastytis Matulionis, Alfonsas Sva-rinskas ir Sigitas Tamkevičius. Vakarų žiniomis, politinių kalinių skaičius Sovietų Sąjungoje siekia nuo 400 iki kelių tūkstančių.

Vėliausiomis žiniomis, įkalintieji kunigai, Alfonsas Savarinskas ir Sigitas Tamkevičius, buvo sugrąžinti iš Vilniaus į lagerį, už tai, kad atsisakė pasirašyti kaltės prisipažinimą. Kun. Tamkevičius buvo parvežtas į Vilnių iš Permės lagerio net du kartus. Paskutinėmis žiniomis ji kovo 29 išvežė į kitą politinių kalinių lagerį, iš Mordavijos 385/3-5, kur vienu metu kalėjo Vytautas Skuodis ir Pet-ras Paulaitis. Kun. Svarinskas buvo sugrąžintas į Permės rajoną, kur anksčiau kalėjo.

Praeitą mėnesį, keli buvusieji kaliniai spaudos konfe-rencijoje Maskvoje paskelbė, kad bent dešimt kalinių, kurie buvo paimti iš lagerių ir parvežti į respublikinius ar miesto kalėjimus, buvo sugrąžinti, kai atsisakė pasira-šyti dokumentus, prašančius valdžios malonės.

Gegužės 1 datuotame laiške iš Mordavijos lagerio, Tamkevičius rašė, kad jam "Dievas davė puikią misiją". Artimieji jį apibūdina kaip vieną "iš aktyviausių, suma-niausių ir drąsiausių Lietuvos kunigų... Gyvo būdo, sugebė-jos visur, kur tik jis dirbo, patraukti prie Dievo ir Bazny-čios vaikus ir jaunimą. Drąsiai juos katekizavo, nebijoda-mas jokių bausmių..."

Dešimt Lietuvos buvusių, įskaitant paleistų sąžinės, kalinių, išsiuntė Gorbaciūviui protesto laišką, reikalaujant laisvės įkalintiems kunigams bei kitiems politiniams kali-niams. Protesto laišką tarp kitų pasirašė: Nijolė Sadūnaitė (atlikusi 6 metus už LKB Kronikos perrašinėjimą), Mečislovas Jurevičius (3 metus už religinės eisenos orga-nizavimą), Julius Sasnauskas (6½ metų dėl pogrindžio spaudos dauginimo), Jadvyga Bieliauskienė (6 is 8 metų bausmės dėl pogrindžio spaudos dauginimo), Vytautas Skuodis (7 is 12 metų bausmės dėl pogrindžio spaudos dauginimo) ir dr. Algirdas Statkevičius (7 metus psichiat-rinėį ligoninėį už Lietuvos Helsinkio Grupės veiklą).

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa ragina lietuvių para-pijas organizuotai dalyvauti šiame maldos vajuje, įtrau-kiant ir kitataučius, bei informuojant vietinę katalikų spaudą ir vyskupijos kanceliariją. Norintiems prašant, Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa mielai sutinka pasiųsti papildomos informacijos nurodytiems kitataučiams apie virš minėtus įkalintuosius.

Department of External Affairs

Ministère des Affaires extérieures

Canada

/ PO BALŲ VETERANŲ LYGOS š.m. SUVAŽIAVIMO Lygos p-kas S. J o k u b a i t i s gavo tokio turinio laišką, kurį čia atspausdiname. Red.)

Dear Mr. Jokubaitis:

The Secretary of State for External Affairs, the Right Honourable Joe Clark, has asked me to reply to your letter of April 14, 1987 about the resolution passed by the Ninth Convention of the Baltic Veterans' League in Canada.

It continues to be the Government's policy not to recognize de jure the incorporation of the Baltic States into the Soviet Union, although we do recognize it de facto since the Soviet Union exercises authority there. By exercising that authority, the Soviet Union has accepted an international obligation to respect the human rights and fundamental freedoms of the people living there.

Canada has repeatedly urged the Soviet Union to respect fundamental human rights and basic freedoms as set out in the Universal Declaration of Human Rights and the Helsinki Final Act, both of which have been signed by the USSR. During his discussions last year with the Soviet Foreign Minister Eduard Shevardnadze, Mr. Clark again made it clear that we do not consider Soviet performance in those areas to be adequate and that failure by the USSR to improve upon its record would be an impediment to the positive development of Canada-Soviet 2 psl.

relations. He specifically raised the plight of dissidents, political prisoners, human rights activists and victims of religious persecution.

Since then, there have been a number of encouraging developments in the USSR and the Baltic States. Several political dissidents have been released in recent months, and the Soviet authorities are said to be reviewing those provisions of the Soviet Penal Code dealing with political dissent to bring them more in line with Mr. Gorbachev's calls for more democratization and criticism in the USSR. We have also had considerable success in resolving cases of family reunification involving Baltic citizens.

All this is welcome news, but there are still thousands of people who remain in detention or are denied permission to emigrate simply because of their political views or religious beliefs. We will continue to take every opportunity, both bilaterally and in international forums such as the CSCE, to press for the protection of human rights in the USSR and the Baltic States.

Yours sincerely,

D.R.T. Fraser,
Director,

USSR and Eastern Europe Relations Division
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

APIE KAZĮ PALČIAUSKĄ

Kazys Palčiauskas pradėjo skautauti jau 1924 m. Šiauliuose, ir būdamas vos 18 metų, buvo pakeltas į paskautininkio laipsnį. Būdamas ramaus būdo, nepaprastai atidus, stropus, sugebantis mokytis ir kitus mokytį-auklėti, jis jau po 6 metų pasiekia vyresnio skautininko laipsnį ir yra skiriamas vadovų lavinimo skyriaus vedėju. Vėliau me Skautų Štabe. Greitai K. Palčiauskas perima olojijos Vadeivos pareigas ir įeina į Tarybą nariu.

Aktyviai dirbdamas aukščiausiuose Sąjungos organuose - ruošdamas vadovus, K. Palčiauskas nepamiršo ir pats tobulintis vadovavimo srityje. Taip 1929 m. jis dalyvauja tarptautinėje skautų vadų stovykloje, Anglijoje. o 1934 m. lanko vadovų Gilvell'io kursą irgi Anglijoje.

Tolimesniam skautavimo populiarinimui mokyklose, K. Palčiauskas organizuoja mokytojų vasaros stovyklas, kurios buvo labai populiarios ir kasmet augo dalyvių skaičiumi.

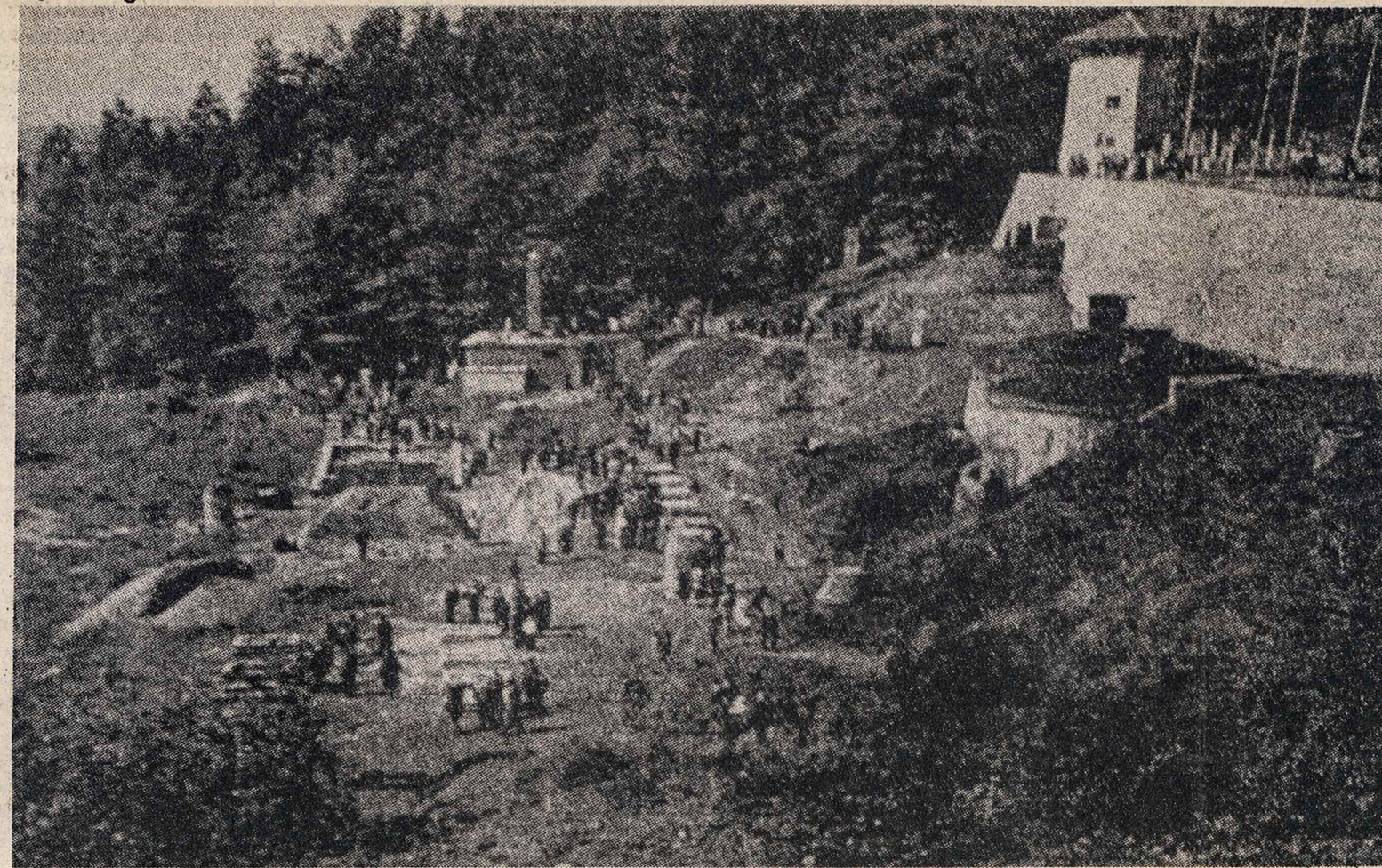
Pradėjęs studijas Vytauto Didžiojo Universitete Kaune K. Palčiauskas įsijungia į korp' Vytis eiles ir vieną kadenciją eina korporacijos vado pareigas. Pirmosios rusų ir vėliau vokiečių okupacijų metu jis nenutraukė veiklos skautų organizacijoje, kuri nuo 1940 metų buvo uždaryta. Vokiečių okupacijos metais (1941-44) pogrindyje atgaivintoje skautų vadovybėje K.P. ėjo įvairias pareigas ir per s. Matą Martinaitį palaikė ryšius su vadovaujančiais pogrindžio veikėjais, iš kurių gaudavo įvairių pagėdavimų, kuria vaga skautų pogrindžio veikla turėtų krypti. Tarp pasiūlytų skautams uždavinių buvo šie: ruošti sanitarinei pagalbai galimų nepriklausomybės kovų laikotarpiui. Čia turėjo būti įjungta: pirmosios pagalbos ir sanitaro specialybių ruošimas, sanitarinių priemonių gaminimas (nuo tvarsčių iki neštuvų) ir jų sandėliavimas, visame krašte organizavimas ryšininkų ir oro sekėjų būrių, su farmacininkų pagalba vaistų atsargų sudarymas.

Pasitraukęs iš Lietuvos į Vokietiją K. Palčiauskas neužmiršo savo skautavimo dienų. Vos karui pasibaigus, jis su eile budrių skautų veikėjų organizuoja lietuvių skautų vienetą Vokietijoje. Taip pat labai kritišku momentu, kai buvo kilęs pavojus suskilti mūsų skautų organizacijai, jis buvo išrinktas Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos pirmininku. Šioms pareigoms buvo perrinktas Kasselio ir Scheinfeldo skautų vadovų suvažiavimuose. Vėliau buvo išrinktas LSS Tarybos garbės pirmininku, tačiau šio titulo atsisakė. K. Palčiauskas yra apdovanotas visais Lietuvių Skautų Sąjungos garbės žymenimis, įskaitant ir aukščiausiu, Geležinio Vilko Ordiną.

Lygiagrečiai su tiesiogine skautiška veikla K. Palčiauskas ruošė įvairią skautavimo darbui taip reikalingą medžiagą. Čia randame visą eilę nuostatų, programų, straipsnių. Rašė ir redagavo "Skautų Vadą", "Skautų Aidą". Jo straipsniai dažnai pasirodydavo "Mūsų Vytėje". Tad šiais metais sukanka 60 metų labai produktyvaus skautavimo viename mūsų kilniausių skautininkų.

1936 metais K. Palčiauskas baigė Vytauto Didžiojo Universitetą Kaune, gaudamas diplomuoto ekonomisto vardą. Kaip pasižymėjusi moksle ir ypač diplominiame darbe, universitetas jį pakvietė pasilikti mokomojo personalo nariu - asistentu ekonomijos fakultete. Įsitraukęs į darbą universitete, K. Palčiauskas pasižymėjo savo rašiniiais ekonomikos klausimais įvairiuose žurnaluose.

JŲ MŪSŲ TARPE NERA...

1943 m. kovo 26 dieną Stutthofio koncentracijos lagerio kalinių skaičius padaugėjo ir 46 lietuviams. Tuo metu šiame lageryje yra buvę per 4,000 kalinių, kurie artimiausiu laiku turėjo visi išrūkti pro krematoriumo kamina, o jų vieton ateiti kiti; išimčių nebuvo daroma ir lietuviams politiniams kalinims. Priešingai, prieš juos pradžioje buvo griebtasi ypatingai griežtų naikinimo priemonių. Štai, pav., 1943 m. balandžio 3 d., sekmadienį, kada visi lagerio kaliniai nevaromi į darbus, lietuviams, kurie dar čia naujokai, įsakoma išsirikiuoti ir išvykti į miško darbus. Tos dienos mes stuthofiečiai nepamiršime. Dirbome prie malkų. Kiekvienam reikėjo bėgte bėgti 600-700 metrų su metrinu, vos iš vietos pakeliamu medžio gabalu. Nelaimė tiems, kuris gabalo nepakelia, ar kuriam, per smėlį begant, nukrinta nuo kojų klumpės. Prižiūrėtojai lazdomis bei vadinamaisiais guminiiais "knipeliais" čiažo tam per pečius ir galvą. Po tokia našta, prisimeiname, suklumpa prof. Jurgutis. Keletas draugų meta nuo pečių naštas ir pripuola prie nelaimės draugo pagalbon: - Ak, jūs šitokie, prakeikti kalės vaikai, - sušunka mūsų prižiūrėtojas "capo" ir paleidžia į darbą savo įrankius. Profesoriiui atsistoti padedama. Sugriebę medžio gabalus, skubame toliau. Beveik visų veiduose matyti kraujas... Prof. Jurgučiai taip pat...

Tačiau tai nei pirmas nei paskutinis atsitikimas - su lazda, kumštini ir knipeliu susiduriame kiekviename žingsnyje. Prie to prisideda šaltis, badas, utėlės ir stoka poilsio. Kai kurie užsikrečia vidurių dezinterija - iš karto 1987. VI.4

1941 metų sukilimo prieš rusus sudarytoji Laikinoji Vyriausybė pakvietė K. Palčiauską eiti Kauno miesto Burmistro pareigas. Vokiečių okupacinei valdžiai palaipsniui ribojant burmistro teises, Palčiauskas, pirmą kartą pasitaikius, pasitraukė iš šių pareigų ir perėjo dirbti į prekybos - pramonės įmones.

K. Palčiauskas, veikdamas Pogrindžio Lietuvių Skautų Sąjungoje, susipažino su politinio pogrindžio veikėjais ir tuoj išitraukė į jų veiklą, įeidamas į Tautos Tarybos vadovybę, o vėliau ir į VLIKO suorganizuotas ūkio ir ekonomijos komisijas. Kai 1943 m. kovo mėn. 16 d. vokiečiai uždarė Lietuvos universitetus ir pradėjo suiminėti pasižymėjusius lietuvių-veikėjus, K. Palčiauskas buvo pogrindžio veikėjų išpėtas, kad gali būti suimtas kaip įkaitas. Palčiauskui pavyko išvengti suėmimo, o visi kiti suimti lietuviai įkaltai - buvo nugabenti į Stutthoff'o koncentracijos lagerį. Šio lagerio baisumai yra vaizdžiai aprašyti Balio Sruogos "Dievų Miške" ir kun. Stasio Ylos "Žvėrys ir Žmonės".

Atrodytų, kad K. Palčiausko veiklos pakaktų žmogui visma amžiui ir dabar galėtų ramiai leisti savo senatvės dienas. Bet taip nėra. JAV valdžia, su rusų valdžios (KGB) ir Izraelio policijos pagalba, nutarė apkaltinti Palčiauską, kad jis būdamas Kauno miesto burmistru, kolaboravo su vokiečiais ir įvažiavimo dokumentuose neįrašė eiti Kauno miesto burmistro pareigų. Toliau dar buvo pridėta, kad jis Lietuvoje priklausė pogrindžiui, kuris buvo priešiški nusištas prieš Jungtines Amerikos Valstybes. Galutinai suredaguotame prokuratūros kaltinime siūloma atimti K. Palčiauskui Amerikos pilietybę, nes jis yra žemos moralės žmogus, bendradarbiavęs su okupacine valdžia, sufalsifikavęs anketas, gaudamas D.P. statusą ir vėliau - pilietybę.

Teisme parodymai buvo visiškai vienašališki. Valdžios įstaiga OSI surinko įvairių parodymų Lietuvoje iš KGB ir Izraelio, net buvo atvežę keletą žydų liudininkų iš Lietuvos. Viskas buvo paruošta, kad K. Palčiauskas būtų nušautas. Taip ir įvyko. Sunku patikėti, kad tam švelniam, darbščiam, pasišventusiam Lietuvai ir jaunimui, pavyzdinčiausiam iš skautavimo mokyklą išėjusiam skautininkui, tam puikiam lietuviui šiandieną atimama Jungtinių Amerikos Valstybių pilietybę.

Apeliacinis teismas sprendimą patvirtino. Dabar seks deportavimo procesas. Prie šios netikrovės ir slogučio dar prisideda ir didžiulės bylos išlaidos: apie \$200,000 gynybos reikalams (liko dar skola \$150,000). Taip pat valdžia reikalauja apie \$55,000 pralaimėtos bylos išlaidoms padengti: kelionė į Lietuvą, ieškant kaltinamosios medžiagos, ten apklausinėjimą KGB pristatytų liudininkų ir dokumentų įvertinimas, atvežimas liudininkų iš Izraelio, valdininkų kelionės ir pragyvenimas Izraelyje.

Ši byla ir teismo sprendimas, mūsų v.s.fil. K. Palčiauską, prieš porą metų sulaukusį 75 metų amžiaus ir šiemet švenčiantį 60 metų lietuviško skautavimo sukaktį, yra giliai moraliai ir materialiai palietę. Nei jo paties turiniai resursai, nei ligšiolinė mūsų visuomenės parama ketvirtadalio milijono dolerių bylos ir teismo išlaidų nepadengia. Reikalinga mūsų visų finansinė parama. Padėkime jam asmeniškai ar per organizacijas. Atsiekime jam, kuris nedvejodamas priėmė Laikinosios Vyriausybės paskyrimą būti Kauno miesto burmistru, ir už tai šiandien moka gan aukštą kainą!

M. Naujokaitis

IŠ: "LIETUVIŲ ŽINYNAS", IŠLEISTAS DETMOLDE.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA :

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime **KANADOS LIETUVIŲ FONDUI** (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Šio Fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos - lietuviybei išsivijoje!"**

tvirtai. Tačiau senyvas amžius neatlaiko esamų sąlygų: lazda ir jį palaužia ir paguldo lagerio ligoninė. Konstatuojama demėtoji šiltinė. Jo didžiausias troškimas buvo dar nors kartą išvysti šeimą ir Lietuvą. Su šiais dviem žodžiais lūpose jis ir užgeso... Tą pačią dieną apie 15 val. miršta kaunietis gimnazijos direktorius Kazys Bauba. Jis su šiuo pasauliu atsiveikina lagerio partijoje ant dviejų savo likimo draugų Butkaus ir Šerno rankų. Porą dienų prieš tai, Bauba buvo gavęs mirtiną smūgį į galvą. Mirties priežastis - kraujo išsiliejimas į smegenis. 1943 m. gegužės 15 d. apie 1 val. nakties miršta vilnietis Vytautas Tumėnas. Prie fizinio skausmo - dezinterijos - dar prisideda ir dvasinis - brolio Algirdo mirtis. Spėjama, kad buvo užsikrėtęs vidurių šiltine.

Pagaliau 1943 m. birželio 7 d. apie 6 val. ryto netenka marijampoliečio gimnazijos direktoriaus Antano Januškevičiaus. Tai pirmasis, kuris miršta jau turėdamas "garbės kalinio" vardą ir teises. Pagerinus lietuvių grupės kalinių sąlygas, Januškevičius dirbo dezinfekcijos kameroje. Ten užsikrėtė demėtąja šiltine ir mirė. Veltui dr. Antanas Starkus stengėsi išgelbėti: pavargęs organizmas ir nusilpusi širdis nebeįsilaikė.

Tuo metu, kai vienas po kito mūsų draugai apleido šį pasaulį, visiškai netoli ribos į kitą pasaulį buvo Mackevičius, Žukauskas, prof. Sruoga, Stanevičius, Darginavičius, Meilus, Briedikis, Čiuberskis, kun. Yla, Narakas ir Blažys. Diena po dienos ir jų gyvybės kibirkštys turėjo užgesti... Žinoma, pamazų būtų buvę sunakinti ir likusieji, tačiau čia suminėti jau buvo atsidūrę stovyklos ligoninėje, iš kurios išeiti buvo beviltiškas dalykas. Bet štai, 1943 m. gegužės 30 dieną gaunamas įsakymas lietuvių kalinių -

įkaltų grupei suteikti "garbės kalinių" teises. Tuo automatiškai nubraukiami mirties sprendimai ir pagerinamos gyvenimo sąlygos. Pagrindinis dalykas yra tai, kad esame izoliuoti nuo bendrosios kalinių masės, kur kiekvieną beprotiškai mušdavo. Dabar ir ligoninėje dirbs dr. Starkus jaučiasi drąsiau. Jis niekieno nepersekiojamas gali ramiai gydyti savo tautiečius. Kiek galėdamas jis padeda visiems likimo draugams, neatsižvelgdamas į tai, kurios jis bebūtų tautybės, o tai koncentracijos lagerių gyvenime yra retas ir neįprastas dalykas. Šių eilučių autoriui dar neseniai teko gyventi Lenkijoje; ten jis sutiko dešimtis buvusių Stutthoffo koncentracijos kalinių, kurie jį klausdavo vis to paties: "Kur yra prof. dr. Starkus?" Kada jų paklausdavau kuriam reikalui jo reikia, jie atsakydavo: "Ši žmogų norėčiau sutikti - jis man yra išgelbėjęs gyvybę". Apie dirbusius kaceto ligoninėje lenkus gydytojus to neteko girdėti.

1945 m. sausio 25 dieną prasidėjo Stutthoffo kaoncentracijos lagerio evakuacija. Rodos, kad ten su krematoriumo kaminiu, anapus įelektrintų užtvarų, paliekame ir pačią mirtį. Tačiau deja! Tik išsivadavęs iš SS rankų, Pucko miestelyje, užsikrėtęs demėtąja šiltine 1945 m. kovo 28 dieną miršta prof. kun. Alf. Lipniūnas; sugrįžęs į Stutthoffo lagerį kiek vėliau miršta ir dr. Pranas Germantas.

Iš 46 liekame gyvi ir laisvi 35. Tik spėjus mums apsidairyti laisvėje, vėl iškyla nauji pavojai: bolševikų saugumo organai areštuoja Ylą, Čiuberski, Malinauską, Butką, Rimauską ir Buragą. Paskutinytis jų nepaleidžiamas - dingsta be žinios. Visi kiti išsisuka, pažadėdami grįžti į namus... Gyvieji vėliau ar anksčiau vėl susitiksime ne kaip kaliniai, o kaip laisvi žmonės laisvoje mūsų Tėvynėje, tačiau 11 draugų negriš. Jų jau niekada neturėsime savo tarpe... Tačiau ryšys tarp mūsų lieka stiprus: jeigu jie mirė už gyvuosius, gyvieji gyvena ir dirbs savo gimtosios žemės gerovei ir už mirusiųjų...
Prievarta nebūsime gražinami

Kontrolės Komisijos Vokietijai Britų skyrius 1945.XII.13 išsiuntinėjo atitinkamoms įstaigoms ir stovykloms šio turinio raštą anglų, lietuvių, latvių ir estų kalbomis:

"Persons from Lithuania, Latvia and Estonia who wish to return home, will be enable to do so.

Persons from these countries who do not wish to return home, will not be compelled to do so and the British authorities will provide for the maintenance of all such persons in the British Zone.

Pamaldos Stutthoffo lietuvių barake.

Piešinys kacetininko A. Kantvilo

KULTURINIS PUSLAPIS

AIDAI

Nr. 1
1987

Fabijonas Neveravičius

NUOSTOLIŲ SURAŠYMAS (iš bičiulio pasakojimo)

Tą dieną mūsų būrelį užklupo įvykiai. Visų pirma, rytą keldamasis Antanas rado ant kojines utelę. Tuoj subruzdavo visi kambario gyventojai. Kas? Kaip? Iš kur? Kas kaltininkas? Pasipylė klausimai. Tiesą paskius, čia nebuvo nieko nuostabaus. Priešingai, nuostabu buvo tai, kad iki šiol tos skurdo palydovės nebuvo mūsų apnikusios.

Jau trečią savaitę "gulėjome" ant šiaudų, dvylika žmonių kambarėlyje, kuriame normaliai galėjo tilpti ne daugiau šešių. Aplinkui, visuose didžiulės mokyklos kambariuose knibždėde knibždėjo žmonių, dar gal sausiau prisikimšusių, negu mes. Likimo ir karo veiksmų atblošksti, trynėm prieglaudos šiaudus, septyni svetimšaliai vokiškoj pabėgėlių minioj.

Pokapituliacinės gegužės, dienos ėjo saulėtos, šiltos, žiedais kvepiančios laukuose, soduose, pievose. Miestelio oras kvepėjo neperdegusio benzino dūmais. Šimtai sunkvežimių, tankų ir kitokių važiuojamųjų priemonių traukė be paliovos kažkur.

Gyvenom čigonišką gyvenimą. Tik šia diena besirūpindami. Kas ryt? Kur dėtis? Ką beveikti? Nesvarbu. Svarbu tai, kad baigėsi karas, kad galima be beimės žiūrėti į dangų, kad nebestaugia sirenos, nebesvilpia ir nesproginėja bombos. Svarbu tai, kad esame čia, kur traukia virtinės auto vežimų su penkiakampėm žvaigždėm baltom, ne raudonom. Ir kad sutiktas kareivis dėvi žalią mundurą be penkiakampės žvaigždės ir be svastikos. Pagaliau. Išsipildė troškimai. Sutiktas kareivis - anglas.

Tad gyvenome tas dienas atlyžę, lyg baisenybių ir slogučio pasala iš savęs leisdami.

Prieš kelias dienas, kai dar dangus maišėsi su žeme, Antano radinys nebūtų atkreipęs dėmesio. Dabar visi subruzdavo.

Labiausiai susirūpino Frau Wache, kambario vyresnioji. - Ne kas kitas, tik tiedu kareiviai, kur vakar atskraustė, bus užnešę - nusprendė ji: - Palaukit, aš padarysiu tvarką, aš juos išsiūrėsiu.

Ir išsiūrė. Nusitempusi į prausyklą, liepė jiedviem nusirengti. Buve Wehrmachto vyrai klausė, klusniai rodė jai mundurus, marškinius...

Na, bet nenuostabu. Frau Waches klausė visi, visa kelių šimtų pabėgėlių minia, gulinti mokyklos šiauduose. O Frau Wache klausė mūsų, kelių vokiškoj jūroj plūduriuojančių lietuvių.

Per kelias kapituliacinės suirutės dienas pabėgėlių prieglauda pasidarė tikra atmatų duobe. Visi viską metė po kojų, pylė pro langus. Koridoriais ir kiemu praieiti negalėjai neimynės. Mes piktinomės tokiu kultūringumu, bet tarpusavyje. Pagaliau kažkuris pareiškė tai vokiškai. Frau Wache pašoko savo guolyje, kaip igelta.

- Gerai sakot! Taip negali būti! Taip prasidės epidemijos. Aš padarysiu tvarką.

- Ir padarė. Pakėlė toki šauksmą, net aidėjo. Suvarė vyrus, moteris. Po pusdienio visur buvo pavyzdinga tvarka.

Jeigu ko trūko mūsų kambari, tik pasakyk Frau Wache. - Aš tuoj suorganizuosiu - sakydavo ji, ir po pusvalandžio visi rūkydavo kvapnų anglišką tabaką.

- Janė prausykloje paliko muilą. Prisiminusi nubėgo - neberado.

- Aš rasiu, - pareiškė Frau Wache, pasitaisė akinius ir išėjo.

ATSIŲSTA PAMINĖTI:

AIDAI, Nr.1, 1987.

Leidžia Tėvai Pranciškonai Redaguoja Leonardas Andriekus, OFM.

Kultūrinis žurnalas, leidžiamas 4 kartus per metus.

Šio numerio turinyje yra eilė įvairių aktualių straipsnių.

J.Jakštas - Lietuvos Krikštas; Leonardas Andriekus - Jogaila- Karalius Vladislovas II (Eilėraščiai iš rinkinio "Balsai iš Anapus");, dr.Povilas Reklaitis - Šv.Kazimiero paveikslas Viduklės bažnyčios ikonografinė kilmė; Bernardas Brazdžionis - Eilėraščiai iš rinkinio "Po Aukštaisiais Skliautais"; arch. Edmundas Arbas, AIA - Architektūros Evoliucija ir Technologinis postmodernizmas; Kazys Bradūnas- Vienas iš Tragiškosios Kartos(poetas Gediminas Jokimaitis); dr.Mirga Girniuvienė - Apie Bandyką Atskirti Empirinį nuo Transcendentalinio "Aš" Kanto Filosofijoje; Milda Budrys, M.D.- Lietuviai Gydytojai Amerikoje XX Šimtetyje.

Minties ir Gyvenimo skyriuje rašo:R.Kriaučiūnas- Lietuviškosios Studentijos Vertybės Laiko Tėkmėje; Br.Nemickas- Kelias į Klaidę Krašto Politinę Sąrangą; A.L.- Vole Špinka- Nobelio Premijos Laureatas. Knygų apžvalgoje rašo M.Stankus- Saulaitė, K.Bažėnas, Saulius Pašilis, Jurgis Gimbutas, Algirdas Gustaitis.

Viršelį puošia dail. A. Tamošaitienės kilimo "Karialienės Mortos Krikštas" nuotrauka.

Po penkiolikos minučių grįžo su triumfuojančia mina, Janės muilu nešina.

Kaip ji sugebėjo kelių šimtų pabėgėlių minioj prisišaukti gabaliuko muilo, likopaslaptis. Ji nepaaiškino, tik šypsojosi.

- Tvarka turi būti, - pasakė ji, kamantinėjama.

O kai magistro pareigūnai atėjo šaukti vyrus į darbus "triumfo vartų", priešankinių kliūčių griauti, ir užsuko į mūsų kambari, Frau Wache pasišiaušė, nelyginant višta perkšlė ir šaukė:

- Čia tik svetimšaliai! Jie neprivalo eiti į jūsų darbus. Gana juos prikanikino Hitleris su savo naciais. Dabar jų dienos, gana! Kad man žuvo du sūnūs kare, kad vyras dingo be žinios - nieko nesakau! Aš vokietai, tai ir turiu kentėti, kad tokie fiureri turėjau, bet svetimšalių į darbus neimsit. O tiedu kareiviai kažkur išėjo. Jei ateis, tai aš juos išvarysiu į darbus!

Pareigūnai neprasižijoje išnyko, tik pečiais gūščiodami. O mums beliko Frau Wache padėkoti už apgynimą, kurio nebuvom reikalingi. Ir šiaip nebūtume į darbus ėję. Juk tada gyvenom trumpas privilegijuotas dienas.

Tokia tad buvo toji Frau Wache, vokietai kurią pamėgom. Bet atleisk, bičiuli, už nukrypimą. Tiesą paskius, ne apie ją norėjau paskoti ir tik prabėgomis prisiminęs, užsiplėpėjau.

Tik spėjom nusiraminti po nemalonaus radinio, kai į kambarį kystelėjo galvą britų karys, o netrukus po to pasklido žinia, kad mokyklą užima kariuomenė, o pabėgėliai rytojaus dieną bus išvežti į kaimus.

Perspektyva vykti su vokiečiais pabėgėliais kaimų burmistrų žinion mums nepatiko. Suglaudę galvas svarstėm ką daryti. Nusprendėm deleguoti geriausiai iš visų angliškai mokanti Joną į komendantūrą paklausti.

Grįžo netrukus pranešdamas, kad turime eiti į butų skyrių ir pareikalausti sau patalpos.

Lengva pasakyti. Žinojom tikrai, kad susidursim su didžiausiais sunkumais. Iš daugumo namų kariuomenė krausto gyventojus ir užima patalpas, miestelio gatvėmis traukia virtinės vežimėlių su iškraustomųjų manta. O čia - gaudyt butų skyrių butą!

Liūdus mūsų svarstymus nutraukė staiga atsivėrusios durys. Į kambarį įgriuvo stambus plačiapetis vyras.

- Ar yra čia lietuvių? - paklausė jis šiurkščiu balsu.

- Yra, - atsakėme nustebe.

- Kiek čia jūsų?

- Septyni...

- Tai kraukitės daiktus, - per valandą, kad būtumėt susikrovę. Vaziuojam! - išakomai pareiškė nepažįstamas.

Net apstulbom valandėlę.

- Kur? Kaip? Iš kur tamsta? - pagaliau pasipylė klausimai.

- Kraukite daiktus, kad sakau. Ko čia pūnat dabar ant tų šiaudų. Spaudžiatės, kaip silkės bačkoj. Nuvešiu jus į tikrą kurortą - valgyt, vaziuojat ar ne? - mygė jis.

- Neturiu laiko. Gausit gerai. Gyvensit prie jūros. Gražu tikras kurortas...- kalbėjo.

- Kur tas kurortas? Kas duoda valgyti? - klausėm vis dar negalėdami suprasti ir atsipeikėti iš nustebo.

- Kur? Žinoma, kur. Prie jūros. Kurortas. O valgyti duoda anglai - negi vokiečiai duos. Tai vaziuojat, ar ne?

- mygė jis. - Neturiu laiko laukti. Ne vieni jūs esat. Visur važinėju ir rankioju lietuvius. Į krūvą. Kruvoj smagiau.

KĄ SAKO PRANCŪZŲ MUZIKĖ APIE "KANTATĄ"

Montrealietė muzikė ir muzikos pedagogė (B.Mus. Mc Gill U-te ir Ottawos Carlton U-te) Mme Claire Beaudry Bériault apie Kantatos "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva", rašiniį pradeda, išreikšdama nuostabą, kad "lietuviai, nedidelė ir be pretenzijų tauta, pasižymi nepaprastu atsparumu, kurio dėka sugebėjo išlaikyti nesugriautą savo identitetą- savitumą, nežiūrint, kad per šimtmečius jie turėjo kentėti nuo juos supančių agresyvių, stiprių kaimynų, kurie vis dalinosi Lietuvos žemes".

...Montrealyje yra vientisa lietuvių grupė, kuri reguliariai susirenka giedoti ar dainuoti savo tautos dainas.

...Gegužės 23 d. Montrealio lietuvių patiekė Kantatą Šv.Kazimiero bažnyčioje... Šio kūrinio libretas- Henriko Nagio...susideda iš 9-ių dalių, kur apdainuojama viltinai lietuvių- kartu švelnūs ir tvirti, vargingi ir išdidūs, nuolankūs ir besipriešinantys. Šiai jaudinančiai KANTATAI muziką sukūrė Alexandre Stankevičius, jaunas Montrealio muzikas, kuris gerai išreiškė autoriaus jausmus. KANTATA yra skirta 4-iems solistams, chorui ir orkestrui, ir kompozitorius sugebėjo užakcentuoti melodijas ir ritmus savo kilmės krašto.

Jautrios auditorijos akivaizdoje, atlikėjai pasiekė emocišes aukštumas. Dalyje "Protėviai" galima buvo atsekti barokinį skambesį; soprano Ginos Čapkauskienės ir alto Slavos Žiemelytės balsai solo ir kartu parodė balsų turtingumą ir švelnumą bei liūdesį iššaukiančias melodijas. Jaudinantį intensyvumą sukūrė A.Stankevičius, panaudodamas sinteteizerį ir jį įjungdamas į orkestrą. "Lietuvos Krikšto" dalyje girdėjome stebinančio turtingumo harmonijas. Čia baritonas Antanas Keblys atliko dainavimo ir "parlato" (kalbėting) dalį nuoširdžiai ir intensyviai. "Baudžiauninkų" dalyje boso Vaclovas Verikailis šiltas ir turtingas balsas išreiškė tragišką žmonių situaciją.

Ši poema parašyta 6/8 takte baigiasi nusileidžiančiomis tercijomis, sukuriant savotišką liūdesio efektą.

Finalinis "Prisikėlimo Himnas", atliktas su dideliu nuoširdumu ir pakilimu choro, solistų ir orkestro, giliai pasiekė publiką, kuri ilgai plojo, ir finalas buvo pakartotas.

Tai buvo vienas iš maloniausių vakarų klausytojams, kurie girdėjo šį kūrinį. Solistai buvo puikūs, choras labai gerai paruoštas ir jaunas kompozitorius užsitarnauja mūsų visų dėmesio. Ši KANTATA turi visus privalumus, kad būtų atlikta plačiai auditorijai. Palinkėkime jai ilgo amžiaus.

Iš mūsų pusės reikia pasakyti, kad mes- visi, kurie klausėsi KANTATOS,džiaugėmės nuoširdžiu kitataučių orkestrantų įsijungimu ir kad nustebinome svečius kita - taučius savo nedidelės kolonijos atsiekimais. Visi sakė, kad nesitikėjo to, ką matė ir girdėjo. b.

Tik susižvalgėm ir ėmėm skubiai krautis daiktus. Neužtrukom nė valandos, kai baigėm mėtyti ryšulius į sunkvežimį. Sunkvežimis kaip reikiant, su gazo generatorium. Rūksta dūmai iš katilo, ant motoro priekio trispalvė veliavėlė plevėsuoja.

Sumetę ryšulius, sulipom ir patys.

- Ar visi? - paklausė netikėtas vadootojas, pasirodęs esąs šoferis ir sunkvežimio savininkas.

- Visi, - atsakėm apsidairę.

Net patiems buvo nuostabu, su koku klusnumu ir pasitikėjimu klausėm šiurkštaus nepažįstamojo.

- Na, tai spaudžiam!

Motoras suurzgė, užspringo, atsikosėjo, suurzgė vėl ir taip jau urzgė gerą valandą, kol pasiekėm pajūrio kaimą. Pravažiavę galą medžiais nusodintų puikiu pajūrio plentu, sunkvežimis įvažiavo į vilos sodą ir sustojo.

- Kraustykitės. Atvažiuom, - pareiškė šoferis. - Dabar jau žinokitės patys. Nereikia, nereikia nieko... - mosavo jis rankomis, kai bandėm trauktis pinigines.

- Kraustykitės greičiau, turį toliau važiuoti.

Tik spėjom iškraustyti ryšulius, motoras suurzgė ir atbulas sunkvežimis išdarėdėjo į plentą.

- Sudiev! Dar pasimatysim, - sušuko šoferis, pamojavo ranka ir išnyko už gyvatvorės.

Susėdom ant ryšulių ir apsidairėm. Vaizdas išties, nekasdieninis. Didžiulės vilos parkas nusėtas palapinių. Sukiojasi įvairiaplaukė žmonių minia. Kas žmogus, tai kitokia kalba. Italai, prancūzai, lenkai, rusai, čekai, mongolai, belgai, vengrai, latviai.

Dairomės lietuvių. Yra. Klausinėjam. Teiraujamės. Taip, čia svetimšalių stovykla. Visas didžiulis kaimas iškraustytas ir pavestas svetimšaliams. Maistą duoda britų karinė komendantūra. Patalpą prisiglausti rasti sunku, bemaž neįmanoma. Visur pilna. Geriausia apsigyventi palapinėje. Jų čia duoda, kiek reikia.

Pavakarėj Jeronimas praneša, kad rado butą sau su šeima ir mums su žmona. Einam žiūrėti. Jo pasirinktas butas - iš lentų sukalta būdelė, greta pasiūrėlė, priešais tame pačiame kieme buvusi kavinė, paversta ligoninė, greta - krautuvėlė.

Mudviem su žmona skirtas butas - kambarėlis pasiūrėję prie didžiulio sandėlio. Yra lovos, staliukas ir net dvi kėdės. Puiku, ko daugiau bereikia. Skubiai susikraustę pasikloję lovas, išėjom į pajūrį pasivaikščioti.

Smagu. Saulė linksta prie laidos, nuostabiai blizgindama ramią jūrą. Tolumoje didžiulio nuskandinto laivo kūnas kyšo iš vandens, lyg milžiniškas cigaras pamestas platybėse. Kairiau kitas. Tylūs tūkstančių žmonių karstai. Prieš dvi savaites įvyko toji tragedija. Kapituliacijos diena, dėl SS sargybų užsispyrimo, neleidus iguloms išsikelti baltų vėliavų, laivai sąjungininkų aviacijos subombaruoti,nuskandinti. Jais buvo vežami vokiečių koncentracijų stovyklų kaliniai. Žuvo apie šeši tūkstančiai žmonių. Dvidešimt dvi tautos atstovaujamos tame pusiau nusken-dusiam kapinyne. Ir mūsų tautiečių ten nemaža.

Bet kas ten? Tik tik besisupančiame vandenyje baltuoja taškas. Vienas, toliau kitas. Čia pat prie kranto trečias. Prieinam paplūdimin prie pat vandens. Tai plaukia žmonės. Tik kaip keistai plaukia. Rankomis tik tik iriasi. Žiūrėk! Per dešimt žingsnių vandens ir smėlio riboje guli nuogas kūnas. Išpurčęs, pamėlęs. Bangelės krutinamas lėtai juda, lyg norėdamas apsiversti. Dryžų marškinių likučiai skalaujasi vandenyje. Skenduolis. Ir anas taškas jūroje ir tas arčiau. Svečiai iš bendro karsto. Plaukia, slenka į krantą, ramūs, sakytum pasitiki, kad krantą priplauks.

- Tie jau baigė savo kelionę, - pasakiau tyliai.

Nusisukom nuo jūros. O gal jie suposi bangose, lyg priekaištaudami mums gyviems, tiesė į krantą rankas ir plaukė artyn.

(bus daugiau)

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

Lietuvos pamario žvejų namelio detalė.

TAI KILO, KILO

Tai kilo kilo,
O ir iškilo
Iš Gilijos miestužio
Kadugių laivužis.
Vai eičiau, klausčiau
Seno tėvelio,
Kurlink kreipti laivužį,
Kur statyt žėglužį:
Ar ant jūružės,
Ar ant maružės?
Nei ant tos jūružės,
Nei ant šios maružės,
Tik ant viešo kiemužio,
Kur jauna mergužė,
Kur aukštos bakužės,

Trintytos bakužės, -
Čia patogi mergužė,
Dienelių dukružė.
Audžia dūga,
Šilkais rašo,
Iš pakraštėlių
Vingių vingiais,
Žaliais raudonais
Žiedužėliais,
O vidurėly,
Pačiam viduružy,
Geltona saulutė
Su žvaigždutėlėmis.

* Žėglis - laivo stiebas;
burė.

(Lietuvių liaudies daina)

KARIKATŪRŲ SKYRIUS "ANTIKVARIATE"

KAUNE, Rotušės aikš-
tėje yra vienas populiariausių
mieste knygynų -
"Antikvariatas". Jį aplanko
kaip rašoma, ne tik kauniečiai,
bet ir svečiai iš kitų
miestų, sovietinių respublikų
ir užsienio turistų.

Šitame knygynė gali-
ma iš anksto užsisakyti
knygų, suruošiamos spaus-
dintos literatūros parodėlės,
sudaromi knygų mainų są-
rašai.

Dailininkų Sąjungos Kau-

no Skyrius sumanė čia i-
kurti karikatūrų minisaloną.
Pirmasis savo naujausio
darbo parodą surengė
Salono vadovas V. Beresnio-
as. (Ar jis išmoko bent lietu-
viškai?). Po mėnesio eks-
ponavo A. Radvilavičius ir
vėliau - A. Deltuva.

Kiekvienas dailininkas,
dalyvavęs karikatūrų paro-
doje, gauna dalyvio garbės
diplomą ir palieką "Antik-
varui" vieną savo kūrinių.
Tikimasi iš tokių dailininkų
dovanų sudaryti nuolatinę
karikatūrų parodą.

SOCIALINIS APRŪPINIMAS NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE

Nuo pat pirmųjų nepriklausomos Lietuvos atsta-
tymo dienų buvo pradėtas organizuotas valstybinio mas-
to socialinės apsaugos darbas.

Jau 1918 m. Vilniuje, susikūrus pirmajai Lietuvos
vyriausybei, buvo įsteigta atskira viešųjų darbų ir maiti-
nimo ministerija su socialinės apsaugos, maitinimo ir dar-
bo departamentais. 1919 m. pradžioje, vyriausybės buvei-
nė perkėlus į laikinąją sostinę Kauną, ta ministerija per-
organizuota į dvi ministerijas: 1. Darbo ir socialinės ap-
saugos ir 2. Tiekimo ir maitinimo.

Darbo ir socialinės apsaugos ministerija 1919 m.
spalio mėn. 29 d. buvo likviduota ir jos darbas pavestas
Vilniaus reikalų ministerijai, įsteigus naują darbo ir soci-
alinės apsaugos departamentą su trimis skyriais: darbo,
socialinės apsaugos ir tremtinių grąžinimo.

Nuo 1924 m. departamentas perorganizuotas į vy-
riausiąją darbo ir socialinės apsaugos inspekciją, kuri
1937 m. vėl pavadinta darbo ir socialinės apsaugos depar-
tamentu. (V. Akelaitis, 1938 m.).

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3504
Sudbury 674-6217

JEIGU CERİ IR GALI CERTI - TAVO REIKALAS.

JEIGU NORI MUSTOTI - MŪSŲ.

ATEIK ! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

KALBĖKIME SU SAVO VAIKĖIS IR VAIKAIČIAIS VIENA
GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVISKAI !

• KRETINGOS Rajono Kny-
gų Bičiulių atstovai lankėsi
jū globojamajame (kažin
kodėl vietinėje spaudoje
vis naudojamas gramozdiš-
kas žodis "šefuojamajame")
laive "Kretinga".

Ši kartą į laivą buvo
nuvežta paroda, vaizduo-
janti Kretingos rajono "liau-
dies ūkio laimėjimai", ki-
taip sakant, valstybinio ū-
kio laimėjimai. Laivo igu-
lai taip pat buvo papasa-
kota apie Kretingą ir kre-
tingiškius.

Kokiu būdu atsirado šis
"liaudies" ūkis būtų irgi
įdomu sužinoti. Lietuvos
žemdirbiai yra žinomi savo
darbštumu, kelia nuostabą
net M. Gorbačioviui, kuris
priverstas saviškiams - Sov-
Rusijos valstybiniais žem-
dirbiams aiškinti, kad jei
sovchoze trūksta
sviesto ar pieno, reikia pa-
tikrinti, kiek proporcingai
sovchoze: turima karvių;
jei trūksta karvių - nus-
pirkti... Tokios išminties
išgyti (arba išdrįsti ja
pasinaudoti, prireikė agro-
nomijos specialisto M. Gor-
bačiovo asmenybei. O mūsų
"atsilikusios" liaudies senų-
senoliai tai žinojo be diplo-
muotų patarimų.

• VILNIAUS gyventojai daž-
niausiai važiuoja elektriniu
troleibusu. Rašoma, kad
troleibusu kasdien pasinaudoja dau-
giau kaip 500.000 žmonių,
t.y. 60% visų keleivių. Vil-
niuje veikia 17 troleibusų
maršrutų, kuriais kasdien
važiuoja 250 troleibusų.

Jie pagaminti Čekoslovaki-
jos "Škodos" įmonėse.
Autobusai turi 50 marš-
rutų, kurių bendras ilgis
496 kilometrai. Kasdien
jie perveža apie 350.000
keleivių.
Vilniuje veikia 845 tak-
siai.

PIRMASIS VIZITAS Į PASKENDUSĮ TITANICO LAIVĄ

Graikų mitologija pasakoja apie pirmuosius dievus,
kurie turėjo žmogišką išvaizdą ir vadinosi "Titanais". Kiek-
vienas iš jų atstovavo arba žemei arba kokiam dangaus
reiškiniiui, kaip saulei ir t.t. Bet universas buvo chaose,
kuriame nieko nebuvo, kol neatsirado daugiau dievų, kaip
pav., Dzeusas, Uranas, Kronas. Dzeusas išsiskyrė iš kitų
dievų savo gudrumu. Norėdamas paglemžti valdžią, išvė-
lė į karą su titanais ir laimėjęs mūšį, tapo vyriausiuoju
dievu. Tačiau dievai titanai savo turėtų pozicijų lengvai
neužleido ir jie nuo senų laikų dailininkų dažnai buvo
atvaizduojami didikų pilyse ir rūmuose.

Nuo žodžio titanas anglo-saksai pasidare žodį "Teota"
kuris reiškė, kad kiekvienas privalo atiduoti kasmet
vieną dešimtąją dalį pajamų tikinčiųjų bendruomenės
vadovybei. Apie 500 m. katalikų bažnyčia jį paskelbė
įstatymu.

Nuo to laiko, kai buvo pastatytas moderniškasis laivas
"Titanic", žmonių pasaulėžiūra jau gerokai pasikeitė.
Anglijoje apie keleivinį laivą "Titanic" spaudoje rašė, kad
jis laikomas neskeptančiu, nes jo konstrukcijai panaudoti
visi tuo laiku žinomi naujausi technologiniai išradimai.
"Titanic" pirmajai kelionei išsiruosė 1912 m. balandžio
mėnesį į New Yorką. Tačiau siauriniame Atlanto vande-
nyne susidūrė su ledo kalnu balandžio 14 d. 23:40 val.
Susidūrimo metu "Titanic" šone buvo pramusta skylė, ir
per 2½ valandos laivas nuskendo su 1513 asmenų. Dalis
keleivių - vaikų ir moterų buvo išgelbėta, juos susodi-
nant į gelbėjimosi valtis, kurių neuzteko visiems kelei-
viams. Daugeli skęstančių išgelbėjo atskubėjęs rusų laivas
"Carpathia".

"Titanic" paskendo siauriniame Atlante apie 2 km.
gilumoje. Jo ramybės niekas nedrumstė iki 1986 metų,
bet paskendimo vietoje lankytojų netrūko. Didelis gilum-
as visus atbaidydavo nuo visokių užmačių nusileisti iki
paskendusio laivo. Bet 1986 metais Robert Ballard ryžosi
sukonstruoti specialų laivą, kuris galėtų nusileisti į 13000
pėdų gilumą. Tokio laivo sukonstruavimas užtruko virš
metų laiko. Vykdamas nusileidimą prie "Titanic", specia-
laus laivo igula pastebėjo, kad į baterijų kamerą pradėjo
sunktis vanduo. Nežiūrint baimės, jie nutarė rizikuoti.
Tai buvo pirmieji pasaulyje pionieriai, kurie aplankė
Atlanto vandenyno dugne besilisinčią "Titanic"ą. Pirmasis
išpuolis buvo pritrenkiantis, nes jie pastebėjo, kad "Titanic"
vandenyno dugne stovi stacias... Tačiau netrukus paaiškė-
jo, kad jis skędamas lūžo pusiau ir laivo pirmagalys
stovi statmenai, lyg koks paminklas žuvusioms aukoms,
bylodamas apie didžiąją nelaimę, pareikalavusią tiek
žmonių gyvybių. "Titanic" žuvimo vieta vandenyno dugne
buvo nusėta įvairiais keleivių daiktais ir net vyno bonko-
mis... Pats laivas buvo apipintas vandenyno gyvūnų, lyg
kokiais vainikais, nes šie neišvengė pragrauzti plieno plokš-
čių.

Atidžiau stebėdami "Titanic" paskendimo vietovę,
tyrinėtojai pastebėjo įvairiausių daiktų - net lėlės galvą,
bet nepastebėjo paskendusio žmogio griaučių: jie liko
laivo viduje...

C F M B

LIETUVIŠKA RADIOJO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

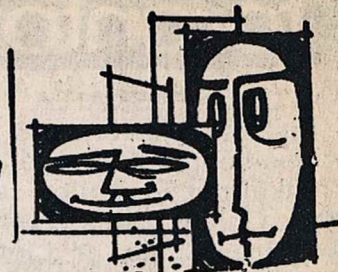
KIEKVIENA ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

KIEK REIKIA ŽMONIŲ PAKEISTI ELEKTROS LEMPUTEĮ

- TRIJŲ POETŲ: vieno prakeikti tamsą, vieną už-
degti žvakę ir vieną pakeisti lemputę;
- VIENO policininko, bet jo niekur nesimato, kai
prireikia;

- BIUROKRATŲ...Hm...vieno- kad surastų perdegusią
lemputę, antro- kad duotų leidimą pareikalauti nau-
jos, 12-kos, kad suskirstytų į bylas lempučių pareikala-
vimo kopijas, vieno- kad nugabentų užsakymo lapelį į
atitinkamą departamentą, vieno- kad užsakytų lemputę,
vieno, kad užpildytų užsakymo lapelį, vieno, kad atsiim-
tų lemputę... ir kiek, kad visam tam gautų leidimą iš
Maskvos...

PIRKLIŲ LOGIKA

Kaganas nuėjo pas urmininką ir pasisakė norįs pirk-
ti marškinių. Pardavėjas parodė jam vienokių ir kitokių.
Išsirinęs, Kaganas klausia:

- Kiek kainuoja tuzinas šitų?
- 35 doleriai, - atsako urmininkas.
- Nesąmonė! Goldbergas tokius pat pardavinėja už
20 dolerių tuziną.
- Melas!
- Gerai, melas, bet vistiek pigu, ar ne?

Iš savo povandeninio laivuko tyrinėjimui buvo panaudo-
ta specialiai įtaisyta "ranka", bandant atidaryti "Titanic"
seifą. Tačiau seifo rankena tik pajudėjo, bet durų atida-
ryti nepavyko.

R. Ballard neturėjo tikslo smulkiau ištirti "Tita-
nic"e esančių vertybių, o tik susipažinti su laivo tragedi-
ja ir padaryti nuotraukų, kad sugrįžus į Woods Hole,
Mass., būtų geriau pasiruošta nusileisti žmogui į paslap-
tingas vandenyno gilumas ir nebijoti jų grėsmės. Tyrinė-
jimo išlaidas padengia National Geographic Society, pade-
dant JAV laivyno administracijai.

Pats R. Ballard yra atlikęs daugelį kelionių į vanden-
ynų dugną ir užtikęs, kad jų dugne randasi tokių vietų,
iš kurių tryksta karštas vanduo, kad lengvai išstipina
šviną. Apskritai, okeanų dugnas dar tebėra neištirtas ir
jame randasi daugybė paslapčių, apie kurias žmogus dar
nei nesapnavo.

R. Ballard baigia parašyti knygą apie "Titanic" laivo
atrastumą, kurioje bus idėta daugybė nuotraukų iš kelionių
į nežinomą pasaulį.

P. I n d r e i k a

Nepriklausomos Lietuvos

NAMŲ REMONTO VAJUS

REIKALINGA \$15,000

MALONŲ "NL" SKAITYTOJAI,-

Prašome pasinaudoti žemiau

esančia atkarpa ir ją

atgal atsiųsti "NL" adresu:

7722 GEORGE ST. LASALLE, P.Q.
H8P 1C4, CANADA

Mr. Mrs.
Adresas
Siunčiu už "NL" PRENUMERATĄ 198 m. dol.
"NL" NAMŲ REMONTO VAJUI dol.

AKTUALI PASKAITA

Birželio mėn. 14 d., sekmadienį, 3:30 val.p.p., Priskėlimo Parapijos salėje 1011 College Str., Toronto, Religinės Šalpos ir Lietuvių Informacijos Centro vedėjas Brooklynė kun. Kazimieras Pugevičius skaitys paskaitą "DABARTINĖ LIETUVIŲ KALINIŲ POLITINĖ PADĖTIS SOVIETŲ SAJUNGOJE".

Prelegentass praneš apie kalinimus lietuvių ir jų išlaisvinimo galimybes skelbiamoje naujoje sovietų politikos kryptyje.

Visi suinteresuoti mūsų tautos kovotojų padėtimi kviečiami dalyvauti šioje paskaitoje. Įėjimas - laisva auka.

Rengia Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto Apylinkės Valdyba.

• BALTIEČIŲ organizuojamas SIBIRINIŲ TREIMŲ MINĖJIMAS vyks BIRŽELIO 13 d., 7:30 v.v. St.Paul's bažnyčioje (Bloor ir Jarvis gatvių sankryžoje).

• BIRŽELIO 14 d., minint nekalta išstremtuosius lietuvių, 6000 įvairių tikybų bažnyčių pasižadėjo jungtis tą dieną maldon už perse-

kiojamus tikinčiuosius anapus Geležinės Uždangos.

• TORONTO LIETUVIŲ PENGININKŲ KLUBAS rengia š.m.birželio mėn.26 d., penktadienį IŠVYKĄ į Cullen's Gardens ROŽIŲ FESTIVALĮ.

Išvykstama nuo VILNIAUS Rūmų 10 val.ryto autobusu. Kaina asmeniui 9 dol. už kelionę ir įėjimą į Festivalį. Maisto bus galima nusipirkti vietos kafeiterijoje.

Prie šios išvykos gali prisidėti ir ne pensininkai. Registruotis pas St.Dervinienę tel: 767-5518 arba J.Gustainį, tel: 769-1599.

• ANAPILIO Moterų Būreliui globojant, š.m.gegužės 30-31 d.d., Anapilio Parodų Salėje vyko "A.Kezio "Galerijos" paroda. Joje dalyvavo savo kūriniais šie menininkai: Austė, Daugvila, Eiva, Gaižutienė, Ignas, Kaz-Jepsen, Kepalas, Kristolaitytė, Marčiulionienė, Marčiulionis, Marks, Mikšys, Palubinskienė, Paukštienė, Poska, Sodeikienė, Stankūnienė, Strasevičius, Švabienė, Tamošaitis, Tamošaitienė, Urbaitytė, Virkau, Young. Taip pat buvo jau mirusiųjų dailininkų darbų: Cinkos, Kurausko, Murino ir Wiesulo.

• MAIRONIO ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA ir AUKŠTESNIEJI LITUANISTINIAI KURSAI mokslo metus baigiant, išleido 1986-1987 m. Mokyklos metraštį, 130 psl.

Metraštį redagavo G. Paulionienė ir R.Jonaitienė.

• "GINTARO" Ansamblis labai sėkmingai koncertavo Hartforde, JAV-se, kur buvo surengtas Lietuvos krikšto atnaujinimo sukakties minėjimas. Koncertan buvo atsilankę apie 600 žiūrovų.

• VI-TOJO PLJK ruošos komiteto Australijoje informacijos vedėja Aldona BUTKUTĖ atvyksta į Torontą birželio 3-5 d.d. ir ta proga bus surengtas viešas informacinis susirinkimas Priskėlimo Parapijos posėdžių kambaryje birželio 3 d., 7:30 val.v.

Atstovai ir visi kiti kurie planuoja vykti į Australiją, kviečiami dalyvauti.

GALIMYBĖ LIETUVIŲ KALBOS KURSAMS TORONTO UNIVERSITETE

Toronto Universitete, School of Continuing Studies rėmuose yra dėstoma estų ir latvių kalbos. Yra galimybė įvesti ir lietuvių kalbos kursą, jeigu susidarytų 20 studentų. Esant pakankamam skaičiui, galima suorganizuoti pagrindinį (basic) ir pažengusiųjų (advanced) kursus. Yra galimybė gauti už tokių kursų universitetinį užskaitą (credit). Skaitlingoje lietuvių kolonijoje Toronte ir apylinkėse būtų lengva sudaryti atitinkamą grupę tokiems kursams. Būtų nedovanotina prašiusi tokią progą! Registruotis jau dabar pas dr. Genovaitę Bijūnienę vakarais tel: 621 1638.

• PRISKĖLIMO PARAPIJOS Labdaros Sekcija gegužės 20 ir 27 d.d. vėl paruošė 56 siuntinius lietuviams, gyvenantiems Lenkijoje.

ATŽALYNO tautinių šokių grupės jaunučiai šokėjai, Toronto LN stebėtojų eiga. Nuotrauka Stepo Varankos

Lietuvių Namų Žinios

• LN ir ATŽALYNO gegužinė rengiama liepos mėn.5 d., sekmadienį Clairville Conservation Area prie 7 ir 50 greitkelių sankryžos. Parkas atidaromas 10 val.ryto.

Autobusas išvažiuos nuo Toronto Lietuvių Namų 12 val.30 min.p.p.

Gegužinėje dalyvaus ATŽALYNO jaunimas ir svečiai. Programą atliks ir šokių muz. Vlado Povilonis. Veiks užkandžių ir vaisvandenių baras.

Visi-jauni ir seni-kviečiami dalyvauti šioje LN Vyrų Būrelio ir "Atžalyno" rengiamoje gegužinėje.

• LIETUVIŲ NAMUOSE vykęs VAKARAS SU YURI SHYMKO sutraukė daugiau kaip 500 klausytojų. Pagrindiniu kalbėtoju buvo Ray Hnatyshyn, MP, Kanados teisingumo ministeris. Padėkos žodį tarė Y.Shimko.

Lietuviai atstovavo KLB Krašto ir Apylinkių valdyboms, Pensininkų Namams, Lietuvių Namams ir Baltiečiams.

• LN ligonių lankytojų pasitarimas įvyko LN patalpose gegužės mėn.27 d.

Posėdyje dalyvavo 12 asmenų. Praėjusio mėnesio laikotarpyje 19 lankytojų aplankė beveik visus 56 tautiečius, sergančius savo namuose, slaugos namuose arba ligoninėse.

Žinantieji apie sergančius arba reikalingus paramos tautiečius prašomi pranešti Vyt.Kulniui tel:769-1266 arba J.Dambarui tel: 769-4891.

• LN reikia tarnautojų. Studentai, kurie ieško vasaros darbų, prašomi kreiptis į LN raštinę arba tel: 532-3311 darbo metu.

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

6 % už 90 dienų term. indėl.	6 1/2 % už 6 mėn. term. indėlius	7 % už 1 m. term. indėlius	7 1/2 % už 2 m. term. indėlius	7 3/4 % už 3 m. term. indėlius	7 1/2 % už GIC 1 m. garantuoti investavimo pažymėjimai	7 1/2 % už pensijų planą (variable rate)	7 1/2 % už 1 m. term. pensijų planą	7 1/2 % už pensijų fondą - RRIF (variable rate)	6 1/4 % už specialią taup. s-tą	6 % už taupymo s-tas	5 1/2 - 6 % kasd. palūkanų sąskaita	5 3/4 % už čekių s-tas (dep.)
------------------------------	----------------------------------	----------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--	--	-------------------------------------	---	---------------------------------	----------------------	-------------------------------------	-------------------------------

IMA:

už asmenines paskolas nuo	10 1/2 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	9 1/2 %
2 metų	9 3/4 %
3 metų	10 %
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	8 3/4 %
(variable rate)	

AKTYVAI VIRŠ 59 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgiclus iki 75% (kelnoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydelyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, keičiamos čekiai (American Express). Kitos paskolos - (Line of Credit) ir antriniai mortgiclai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

TELEFONAS: 532-1149

TAUPYK IR SKOLINKIS PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAIME

TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

A. Vaičiūnas, Zita Gurklytė ir Kęstutis Raudys, paviljono pirmininkas, 1985 metais paviljono parodoje.

• KESTUTIS RAUDYS už savanorišką veiklą lietuvių visuomenei buvo apdovanotas Profesionalų Darbuotojų Draugijos žymeniu.

Apdovanojimo rašte pabrėžiama jo vadovavimas VILNIAUS PAVILJONUI Toronto Tautybų KARAVANO renginyje, suorganizuoto meno paroda 1985 m. Toronto Lietuvių Dienų proga

Toronto Rotušėje ir bendradarbiavimą nuotraukomis Toronte leidžiamame lietuvių savaitraštyje "Tėviškės Žiburiai".

Kanados vyriausybė įvertina daugiakultūrinių valstybės charakterį ir palaiko darbuotojus atitinkamoje kultūrinėje veikloje savo bendruomenėse.

chicago

DAR VIENAS PALTINŲ PASIRODYMAS

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiame Chicagoje pasirodė solistė Nelė ir muz. Arvydas Paltinai. Tai jau penktas kartas iš eilės, kuomet jie čia atvyksta palinksinti čikagiečius, vis gausiai susirenkančius jų pasiklausyti.

Ne išimtis buvo ir gegužės mėn.10-toji, kuomet vėl prigužėjo pilna Jaunimo Centro salė. Atrodo, kad publika (žinoma, jų dauguma vyresnio amžiaus žmonės), mėgsta šiuos svečius iš Vokietijos, (ten atsiradusius dar, palyginus, nebais seniai iš okup.Lietuvos).

Kadangi koncertas sutapo su JAV švenčiamą Motinos Dieną, tai dalis kūrinių buvo skirta motinų pagerbimui. Atrodė, jog per daug buvo gilinamasi į tą tematiką, gal būtų pakakę vienos kitos geros dainos.

Dauguma dainų buvo tradicinės, jausmingos, ritmingos estrados dainos, kokias Lietuvoje anksčiau dainuodavo, o dabar jos ten jau pradeda išeiti iš mados ir jų vietoje užtikame triukšmingesnio pobūdžio kūrinių. Beje, dauguma dainų ir sukurtos Lietuvoje gyvenančių kompozitorių arba tokių, kurios paimitos iš svetur, tačiau išverstos į lietuvių kalbą ir ten dainuojamos. Atliktų kūrinių tarpe buvo ir JAV-se gyvenančių komp.Giedros Gudauskienės dvi dainos. Šiaip jau vyravo iš lietuvių kompozitorių V. Telksnio, B.Gorbulskio, V. Kernagio kūriniai.

Solistę palydėjo į juostą muz. A.Paltino įrašyta muzika, o vietomis ir sol.Nijolės Paltinienės dainavimas skirtinga harmonija. Tas būdas, aišku, yra patogus, nes užteko magnetofono ir taip atstojo palydą, nors publikai gal tai atrodė kiek primityvu ir vienoda. Atrodo, jog bent Chicagoje, kur tiek daug publikos susirenka, būtų galima ir finansiniai įstengti suorganizuoti nors ir mažą orkestrą, kuris galėtų palydėti bent dalį dainų. Tokiu būdu gal būtų galima pritraukti jaunimą, kurio salėje šiaip jau nesimatė. Vieno žodžiu, galima išnaudoti daugiau visokių galimybių, o nepasitenkinti pačia pigiausia ir paprasčiausia.

Šio koncerto rengėju, kaip ir ankstesniais metais, buvo MARGUČIO Radijo programos vedėjas Petras Petrutis, kuris taip pat ėjo pranešėjo pareigas, nes nebuvo specialiai išspausdintų programų. Kadangi sol.Paltinienė dažnokai kaitaliojo savo aprangą, tai tas ilgesnes pertraukėles užėmė muz. A.Paltinas, kuris kalbėjo apie VASARIO 16-TOSIOS GIMNAZIJOS vykdomas statybas ir bendrai mokslą.

Per vieną iš tokių pertraukų buvo iškeltas Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Daužvardžio Fondo premijos jauniesiems spaudos darbuotojams. Tuo reikalu kalbėjo Br.Juodelis, kuris apdovanojo laimėtojas: A. Katiliškį, D.Račiūnaitę ir R.Likanderytę. Ketvirtąjį laimėtoja buvo M.Balaišytė iš Kanados, buvo atžymėta per "Tėviškės Žiburį" balių Toronto mieste.

Prieš atvykdam į Chicago, N. ir A.Paltinai koncertavo Bostone, Baltimoreje ir Omahoje, o iš čia vyko dar vienam ir paskutiniams pasirodymui į Detroitą.

Kaip atrodo, sekantį pavasarį N. ir A.Paltinai vėl išgarsime dainuojant Š.Amerikoje. Tokia P.Petrutis mintis dėl galimo jų atvykimo 1988 m.žiūrovų buvo sutikta garsiais plojimais.

• XIV-TASIS LITUANISTIKOS SEMINARAS vyks liepos 18-31 d.d., Lemonte, IL.,netoli Chicago.

• Prof.dr. BRONIAUS POVILAČIO veiklas "LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIS 1918-1940 m." birželio mėn. pabaigoje jau bus atspausdintas.

Korektūrą peržiūrėjo agronomijos dr. Petras Lukoševičius, specialiai atvykęs tam reikalui iš Montrealio, Kanados.

• GEGUŽĖS mėn.22-23 d.d. Jaunimo Centre vyko Poezijos Dienos. Jose savo kūrybą skaitė KAZYS BRADUNAS ir ANTANAS GUSTAITIS.

Kazys Bradūnas nesenai atšventė savo 70-tąjį gimtadienį, o Antanas Gustaitis - 80-tąjį.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTIOTI - MŪSŲ!

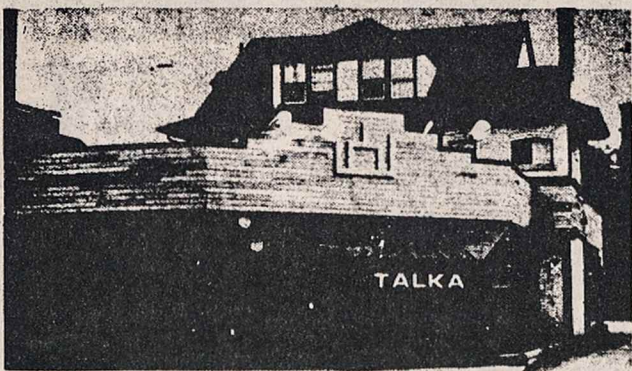
ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 3%
santaukas 4.75%
kasdienines palūkanas
už santaukas 4.25%
term. indėlius 1 m. 7.75%
term. indėlius 3 m. 8.50%
reg. pensijų fondo 6%
90 dienų indėlius 6.50%
(minimum \$5,000)
Reg. pensijų 1 m. 7.75%

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask. 9.5%
asmenines paskolas 11.25%
Nemokamas pilnas čekių
patarnavimas
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santaukų
dydį iki \$ 2,000
Nemokama asm. paskolų
drauda iki \$ 25,000

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais — nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais — nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais — nuo 9 val. r. iki 12 val. r. Liepos — rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

hamilton

SENJORŲ ATOSTOGOS

Po gražiai praėjusios pensininkų rengtos viešnagės gegužės mėn. 3 d., sekmadienį, Klubo nariai suaukė mėnesinį savo susirinkimą ir pravedė velykinių margučių dažymo konkursą gegužės mėn. 7 d., lietuvių parapijos salėje. Klubas ypatingu reikalu neturėjo, tad ir temos buvo trumpai aptartos. Kiek ilgiau buvo nagrinėjama ekskursinė kelionė, planuota ir praeitą kartą. Atsiradus pasiūlymui vykti į dvi vietas, išvykos reikalas paliktas nuspręsti Klubo valdybai. Dėl tolimesnių susirinkimų darymų Klubas p-kas K. Mikšys pasiūlė balsuoti rankų pakėlimu. Dauguma narių nubalsavo vasaros metu iki rudens susirinkimų nedaryti. Taip vasara palikta atostogoms ir poilsiui.

Toliau sekė velykinių margučių dažymo konkursas. Margučių buvo pristatyta iš 5-kių vietų. Mažiausias skaičius buvo tik 2 margučiai, o visą tuziną nudažė viena šeima. Kiti atgabeno įvairaus kiekio margučių.

Komisija buvo sudaryta iš Z. Pulianausko, M. Kvedarienės ir E. Šeirišienės. Margučius apžiūrėję, įvertino taip: I-ąją premiją paskyrė J. ir A. Tėveliams, II-ąją A. Stepanavičienei, III-ąją — A. Pranckūnienei, IV-ąją — A. ir D. Jankūnams ir penktąją John Baron'ui. Laimėtojai gavo kiekvienas po skirtingą knygą.

Toliau sekė kavutė su pyragaičiais. Vaišės parūpino Klubo narė p. Mačiulaitienė su kitomis narėmis. Po to — kelionės į namelius ir pradžia atostogų.

Trumpai aprašydamas Pensininkų Klubą rengtą pobūvį Jaunimo Centro salėje gegužės mėn. 3 d., sekmadienį, per neapsižūrėjimą nepaminėjau pensininkų — Klubo narių — ilgas valandas dirbusių ne tik virtuvėje, bet ir pačioje salėje, kurios stalai buvo puikiai papuošti, kad svečiai galėtų maloniai ir linksmai praleisti laiką prie stalų, dar neapkrautų vaišėmis. Tad tebūna man leista tas mielas darbuotojas paminėti dabar: A. Mačiulaitienė, A. Krivinskienė, G. Agurkienė, E. Bilevičienė, A. Didžbalienė, G. Lesevičienė, net 6 pyragus atvežusi, N. Aleksienė ir kitos talkininkės.

Joms mano asmeniškai padėka ir pagarba už tokį didelį pasišventimą savai organizacijai.

Z. Pulianauskas

florida

NAUDINGOS PASKAITOS

Aktyvieji lietuviai gydytojai randa laiko pasidaryti žiniomis ir su kitais mūsų kolonijos tautiečiais. Gegužės mėn. 3 d. po pietų dr. Birutė Pumputienė kalbėjo apie širdies priepuolius ir ką daryti jiems užėjus. Savo paskaitą ji pailiustravo specialia filma, kurioje buvo rodoma kaip gelbėti žmogų iki atvažiavus greitoji pagalba. Taip pat buvo demonstruojama, ką daryti žmogui užspringus maistu.

Dalis pietų dalyvių užsirašė į grupes, kurios sekančias tris dienas atvyko į salę ir specialaus manekeno pagalba mokėsi kaip daryti dirbtiną kvėpavimą. Gegužės mėn. 17 d. po-

pietės metu dantų gydytoja dr. Asta Grinis rodė skaidres ir vaizdžiai nupasakojo kaip reikia prižiūrėti savo dantis, kad jie ilgai tarnautų. Gydytoja taip pat atsakinėjo į klausimus, kurių buvo gana daug.

LINKSMA IR NAUDINGA GEGUŽINĖ

Gegužės mėn. 23 d., šeštadienį, Klubo tautinių šokių grupės jaunieji ir veteranai surengė puikią gegužinę Fort de Soto parke.

Gausiai susirinkę dalyviai šeiminkų buvo sočiai pavaišinti. Po to dalyvavo įvairiuose, gerai suorganizuotuose žaidimuose, kuriems vadovavo šokėjų grupių nariai. Ypatingo dėmesio susilaukė tinklinio žaidimas tarp šokėjų ir dainininkų choro. Tinklinio žaidimą laimė šokėjų komanda, gaudama Klubo Valdybos skirtą trofėją ir teisę vadintis čempionais. Gerą įspūdį darė choro komanda, apsirėngusi vienos spalvos marškiniais su užrašu "Choras". Marškinius parūpino "Bayprint" spaustuvės savininkas A. Karnavičius.

Vėliau vyko ir virvės traukimas, vandeniu pripildytų balionų metymas, trikojės lenktynės, pasagų metimas ir kt. Galima buvo ir pasimaudyti, nes parko 8-tasis paviljonas randasi ant pat jūros kranto.

Gegužinės rengėjai iš šios nuotaikingos gegužinės pasidarė pelno, kuris bus panaudotas 1988 m. važinimui į Tautinių Šokių Šventę Kanadoje.

● GEGUŽĖS 31 d., pietų metu Lietuvių Klube svečias adv. P. Žumbakis padarė pranešimą dėl OSI pareigūnų kabinejimosi prie kairių lietuvių ir kitų pabaltiečių.

● NAUJOJI LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJOS VALDYBA

Kadencijai pasibaigus, naują LDD-jos Skyriaus Valdybą sudaro: N. Liubinienė, dr. I. Mačionienė, G. Puniškienė, S. Žiūraitienė. Naujajai valdybai, kuri pareigomis pasiskirstys birželio mėn., darbus dirbti padės seniūnės, o jų skyriuose yra 10.

Šių metų "NL" Spaudos Baliuje. Sėdi: muz. V. Povilonis, dail. A. Tamošaitienė, B. Nagienė, kleb. St. Šileika, Trio dalyvis Valdas Samulevičius ir Petras Regina su žmona. Stovi: E. Tanona, Trio dalyvis V. Spudulis su žmona Teresė. Abi nuotr. Tony's Photo Studio

nė, dr. I. Mačionienė, G. Puniškienė, S. Žiūraitienė. Naujajai valdybai, kuri pareigomis pasiskirstys birželio mėn., darbus dirbti padės seniūnės, o jų skyriuose yra 10.

Sesė S. Vaškienė, viena iš Revizijos Komisijos narių, perskaitė surašytą aktą apie izdo stovį. Komisija rado, kad izdo knygos buvo vedamos kruopščiai ir gerai. Yra įsirašiusios dvi naujos narės: V. Leščinskienė ir Dalila Mackialienė.

LITUANISTINĖ MOKYKLA BAIGĖ MOSKLO METUS

Gegužės 16 d. Lietuvių Klubas salėje vyko "Saulės" Lituaništos Mokyklos metinis renginys, į kurį atsilankė apie 150 svečių ir mokinių tėvų.

Programą atliko mokiniai nuo jauniausiųjų iki baigiančių Mokyklą abiturientų.

Po programos už didelę paramą Lituaništos Mokyklai buvo pagerbta Dalja Bobelienė, jai įteikiant gėlių.

Chantal Clement ir Mario Duhamel

● CHANTAL CLEMENT ir MARIO DUHAMEL, estradinių šokių pora, atlikusi programos dalį š.m. "NL" Spaudos Baliuje Montrealyje, dirba šokių studijoje "Maison du Danseur Enr.", LaSalle, 7607 Central str. Pamokos vyksta kasdien, galima susitarti ir sekmadieniais. Smulkesnės informacijos tel: 365-8014. Chantal sesuo taip pat pramoginių šokių specialistė, su savo partneriu yra pakliuvę į Kanados finalinę šokių porų šokių konkursą.

publika ir stebėjosi TRIO atliktomis dainomis. Jonas Sulmistras šią porą surado ir "NL" baliui rekomendavo.

Pagrindines šokių figūras išmokus (nebūtinai konkursinio stiliaus, kaip matėme Spaudos Baliuje), dalyvavimas parengimuose būtų visiems dar malonesnis. Ypač jaunoms merginoms... mūsų jaunuoliai dar vis gerokai nerangūs.

Programos atlikėjai buvo labai patenkinti mūsų

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1987

12 dienų lietuvių kalbos kursai jaunimui Lietuvoje nuo liepos 6-22 — kaina \$1979 kan.

*

Kelionių į Lietuvą išvykimo datos:

Gegužės 28	Birželio 29	Rugsėjo 6
Birželio 8	Liepos 9	Rugsėjo 3
	Liepos 17	Rugsėjo 17
	Rugpjūčio 6	Spalio 26

ORO LINIJOS "Air France", "Aeroflot", "JAT", "Finnair".

Šių metų naujienos: Klaipėda ir Palanga — 3, 4, 5 dienos, Kaunas — 2, 3 dienos, Panevėžys — 1 diena

Kelionės 5-7 dienom į Lietuvą sutvarkomos individualiai pagal norimą maršrutą, pageidaujama laiku.

KELIONĖ Į ROMĄ — BIRŽELIO 24 — LIEPOS 2

Smulkesnių informacijų teiraukitės mūsų įstaigoje nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9.30 ryto iki 17.00 vakaro, šeštadienį nuo 11 v. ryto iki 14.00 v.p. šiuo adresu:

2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500 arba (416) 769-8077

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2559030

PATARNAVIMAS — GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIĐŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD

ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prienamomis kainomis. Stogo dengimui ar tarsi skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

• **BIRŽELIO TRĖMIMŲ ŠIRAN MINEJIMAS**, rengiamas baltiečių, vyks **BIRŽELIO mėn. 15 d., pirmadienį, 7:30 val.v. DOMINION Skvere. VISI prašomi SKAITLINGAI DALYVAUTI.**

Seks ekumenines pamaldas šalia esančioje Katedroje.

• Raimundas Filip dalyvaus daugiakalbiame Lauko Festivalyje atlikdamas savo sukurtas dainas ir palydėdamas jas gitara. Festivalis vyks birželio mėn. 5-6-7 d.d. Blvd. St. Laurent ir Ontario gatvių plote, ties Norbert Librairie (2035 Blv. St. Laurent).

Festivalyje vyks teatro, šokio, poezijos ir muzikos pasirodymai.

Raimundas Filip poezijos rečitavimą-dainavimą atliks šeštadienį, birželio 6 d., 8:15 val. vakaro spektaklyje.

Ši Festivalį remia Kanados Kultūrinė Taryba (Canada Council).

Šis jaunas lietuvių kilmės rašytojas baigė savo pirmąją apysaką knygą, kuri pasirodys rinkoje š.m. rudens pabaigoje.

• Seselė PAULĖ, vyriausioji Putnamo Seselių vadovė, buvo atvykusi su kitomis Seselėmis į Kantatos premjerą ir Lietuvos Krikšto atnaujinimo 600 m. minėjimą Montrealyje.

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTAS šiemet mini savo veiklos dešimtmetį.

Ta proga rengiama dailės paroda NEMUNO GALERIJOJE, Gananoque, Ont., Chisamore Point, RR-2.

Paroda bus atidaryta nuo birželio 27 d., 2 val.p. ir veiks iki rugsėjo mėn. 15 d. Kasdien atidaryta nuo 10 val.r. iki 4 val.p.p., o sekmadieniais nuo 1:30-5 val.p.p.

Iš Montrealio vaivorykštininkės dalyvaus joje irgi su savo darbais.

Vietovė randasi netoli 1000 salų, tad planuojant vasaros atostogas, kviečiami atsilankyti į šią parodą.

NEMUNO GALERIJA įsteigė Petras Regina.

Dr. Jonas MALISKA
ir
Dr. Michel WINN
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600,
Montreal, P.Q. H3G 1S5
Tel. Bus: 866-8235
Namų: 761-4675

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9-10 v.v.
Šeštadieniais: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365-0505

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L6
Tel.: 931-4024

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 2039, Sun Life Building
1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430

• **LADYGAITĖ** Dana susituokė su Garry GUNNING ir išvyko povestuvei keilionei į Jamaikos (Jamaica) salą.

• **BIRŽELIO 25-30 d.d.** Montrealio Lietuvių Jaunimo Sąjungos skyrius ruošia "BANGOS" Stovyklą Kilmar Quebec'o provincijos vietoje.

• Seselė Margarita BAREIKAITE ruošiasi teologijos magistro laipsniui Concordia Universitete, Montrealyje.

Mergaičių Dainos Vienetas RAMUNĖLĖS iš Otawos atvyksta į Montreali atlikti programą Joninėse š.m. birželio mėn. 28 d. AV parapijos salėje.

PAGERBDAMI MIRUSIĄJĄ, AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI

A.a. JADVYGOS ŠIPELIENĖS, nesenai žuvusios eis-mo nelaimėje, atminimui aukojo Kanados Lietuvių Fondui: \$ 50,- J. ir N. Kibirkščiai; \$ 25,- J. Kęsgailienė; po \$ 20,- V.S. Piečiai ir B.D. Staškevičiai.
KLF visiems dėkoja.

PARDUODAMAS SKLYPAS

prie vandens, "Dainavos" ežero, Laurention kalnuose. Sklypo Nr. 213-76; 25,000 sq. ft., 55 pėdos prie vandens. Skambinti: Tony Janush, Tel.: 721-8723

Maurice Electrique Ltee

ENTREPRENEUR ELECTRICAL
ELECTRICIEN CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION
LASALLE, QUÉ. H8P2C5

TEL: 366-5484

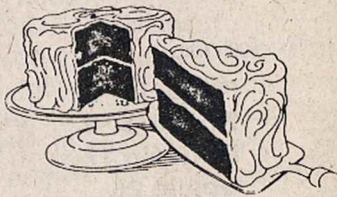
PASTATŲ KANALIZACIJOS VALYMO SPECIALISTAS (CMG)

ir **VAMZDŽIŲ (PLUMBING) TVARKYMO**
REGISTRUOTA ĮSTAIGA

atlieka darbus, kreipiantis į **COSTA**, Tel.: 733-9878

WAWEL

LENKŲ CUKRAINE

- Gâteaux • Biscuits
- Gâteaux au fromage
- Pain • Café
- Meilleurs beignés (Ponchki)
- Vairūs pyragaičiai
- Spurgos
- Sausainiai
- Agūniniai ir kitokie pyragai

2524, Ontario E., Mtl 524-3348

PRISTATO VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė
ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remonuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-6608

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE ST. MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT Blvd. ir ŠV. KAZIMIERO P-ja

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAI virš \$ 21,000,000; REZERVAS virš \$ 750,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 8 1/2 %	TAUPYMO - special .. 5 1/4 %
TERM. INDĖLIUS:	TAUPYMO - su Gyv. dr. 5 %
1 metų..... 7 1/2 %	TAUPYMO - kasdieninės 4 1/2 %
180 d. - 364 d. 7 %	EINAMOS 4 1/2 %
120 d. - 179 d. ... 6 1/2 %	PENSIJŲ - RRSP term. 8 1/4 %
30 d. - 119 d. ... 6 1/4 %	PENSIJŲ - RRSP taup. 6 %

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 9 3/4 %, ASMENINĖS nuo 10 3/4 %

VĒLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00	-----	-----
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00	-----
Penktadieniais	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00	-----
Sekmadieniais	10:30 - 12:30	-----	10:30 - 12:30

Vasaros sezono laiku nuo GEGUŽĖS 15 d. iki SPALIO 15 d. SEKMADIENIAIS "LITAS" bus uždarytas.

RESTORANAS KOSTAS

Specialybė - "BROCHETTERIE" -

RECEPTION HALL, tinkama banketams, vedyboms ir kitiems susibūrimams. **IVAIRŪS GĖRIMAI.**

6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4.

Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-9198.

LASALLE AUTOMOBILE INC.

Dodge Chrysler
Camions Dodge Trucks

366-7818

1050 Lapierre
coin La Vérendrye

- * Automobilių nuoma
- * Naujų ir vartotų pasirinkimas
- * Pardavimas
- * Aptarnavimas

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181

Residence: 737-0844.

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

C. I. B.

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

STANDARD LIFE

PETER SODO

profesiniai patarnavimai finansų reikalais;
Annuities, R.R.S.P., Life Insurance, Group Pension,
Finansų ir mokesčių planavimas.

4150 St. Catherine St. West, Suite 330
Westmount, Quebec H3Z 2Y5

Tel. Bus.: 937-4294
Res.: 255-5579

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALIUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA, DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496